

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 4. szám.

Vasárnap, január 24.

Falu népe, egy táborba!

Sokáig aludt a magyar falu!

Végre felébredt hosszú álmából!

Öntudatra ébredt a magyar földmivelőnép!

Rájött arra, hogy szétszórtan semmire sem megy.

Az idők szenvedéseinek hosszú láncolata meggyőzte a falu népét arról, hogy csakis az összefogás, az egy táborba való tömörülés segíthet a bajokon, csakis ez biztosíthatja nemcsak az egyén érdekeit, de mindenképp az ország jövőjét is.

Csoda történt!

A mult, a háború előtti kormányzati rendszernek mostoha, néma gyermeke megszólalt!

Megszólalt és hallatja szemrehányó, panaszos hangját.

Kimozdult tespedtségéből a magyar falu! Életjelt ad magáról és most már bizakodóan kiáltja, hogy itt van, élni, haladni és boldogulni akar.

A keresztény és nemzeti gondolat legtermékenyebb táplálója és legerősebb védbástyája a magyar falu. Tömegesen és lelkesen jelentkezik, hogy résztvegyen a nemzeti munkában! Itt állnak a Falu Országos Földműves Szövetségbe tömörült földmivelők ma még tízezrei, holnap már százezrei, hogy higgadtan, megfon-

A Faluszövetség kecskeméti fiókjának ünnepélyes alakuló gyűlése.

Schandl Károly dr. államtitkár beszédet mond. Körülötte a szövetség igazgatóságának tagjai foglalnak helyet.

+oltan, de nagy elszántsággal szembehelyezkedjenek minden oly törekvéssel, mely a nemzeti munkát hátráltatja.

De nemcsak a nemzeti munkában óhajt résztvenni a földművelőnép, de igenis — mindenkor önzetlensége mellett is — megköveteli és jogosan követeli a munka eredményéből is a maga részét.

Egyenlő elbánást, igazságot akar a falu!

A tömörülésben rejlő erővel és becsületes, tiszta eszközökkel igyekszik célját elérni.

Azt akarja, hogy vele és ne nélküle, még kevésbé ellene lehessen ebben az országban dolgozni.

Ebben a néma küzdelemben nyílt őszinteséggel, tárt karokkal fogad mindenkit, aki a falut szereti, annak jószándékú lakóit megbecsüli és értékű vállvetett erővel dolgozni is akar.

Budapest, január 23.

Gazda nélkül csinálnak vásárt. A magyar nemzet zöme és gerince nem a Terézvárosban lakik, hanem a vidéki városokban, falvakban és tanyákban. Ez az igazi magyar nép. Ebben van a nemzet ereje s aki ez ellen akarja ebben az országban a politikát vezetni, az súlyosan téved, mert gazda nélkül csinál vásárt. Hiába írják meg a cseh újságok a Vázsonyi-féle nemzetközi és radikális urak álmait, hogy Vázsonyi lesz a miniszterelnök, a szókölt nemzetköziet meg a többi miniszterek. Magyarországon csak egyszer lehetett októberi jörfordulást csinálni. Keservesen megkínálódott érte az ország. Többet nem tárunk semmiféle kalandorpolitikát. Mindannyiunk bőrere megy itt a könnyelmű játék. Akik bankót hamisítottak, felnelnek érte a bíróság előtt épügy, mint az olaszliszkat csodarabbi. Bűnükért, mellyel az ország talpraállítására irányuló négyéves munkát vétkesen veszelvényezték, bűnhődnek. De egyeseknek a megtévelyedése miatt azok, akik az országot egyszer már romlásba vitték, nem formálhatnak jogot arra, hogy Vázsonyival együtt újra a magyar nép nyakára üljenek. Mi sohasem voltunk a szélsőségek hívei. A Falu Országos Földművelésügyi táborában annak a magyar népnek a százezeri vannak, mely komoly munkával, de erős hittel és hazaszeretettel akarja az ország sorsát előbbrevinni. De megállapítjuk, hogy Vázsonyiek és Propperék fejtelken aknamunkája a nemzeti irányzat és az ország rendje ellen, nemcsak a cseheknek tetszik módfelett, hanem az antiszemitizmusnak is legerősebb terjesztője.

*

Csökkentsük a földművelők terheit! Mindenkép azon vagyunk, hogy a földművelő kisemberek megtarthassák azokat a földeket, amelyekhez a bürtökreform során hozzájutottak. Ezért emeljük föl a szavunkat a haszonbérlet méltányos megállapítása érdekében is. A Falu Országos Földművelésügyi helyi csoportjaitól halljuk, hogy a kiosztott parcelláért helyenként sokat kell fizetni s bármennyire iparkodik az a kisember, nem tud boldogulni a nagy haszonbérlettel. Figyelembe kell venni, hogy két év óta általában csökkentek a haszonbérek, mert kevesebbet jövedelmez a gazdálkodás is. Ép ezért méltányos, hogy a vagyon-

válságföldek haszonbérére is a mostani nehézkes gabonahaszonbér helyeti pénzben legyen megállapítva és pedig méltányosan. Most már van állandó értékű pénzünk. Meg lehetne állapítani pengőben a haszonbért s ennek 25-szöröse lenne — a törvény szerint — a vételár. Ha még hozzá 10—30 éves törlesztéssel is lehetne fizetni a föld árát, biztosan rendbe jönnek a földhöz jutott kisemberek a fizetéssel. Úgy halljuk, hogy a Faluszövetség szervezeteinek a kívánságára joglalkozik is a földművelésügyi miniszter a kérdéssel s meg akar egyezni a pénzügyminiszterrel, hogy a vagyonválságföldek haszonbérére és vételára mérsékeltségek és pengőben állapíttassék meg. Ha a Faluszövetség eme törekvése sikerül, kétszázezernél több földművelő család dídja érte a szövetséget s a földművelésügyi minisztert.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Kedden, január hó 19-én, összeült a nemzetgyűlés, vége a pihenőnek s megkezdődött a munka. Legalább is az volna a fontos, hogy a komoly munka kezdődne meg és ne folytatódna a személyeskedésekkel teli haszontalan időfecsérlés. Azon senki sem ütődik meg, hogy a főérdeklődés Bethlen István gróf felé fordul. Mindenki kíváncsian várja a

frankhamisítás ügyében

teendő nyilatkozatát, mely hivatva lesz ezt a kérdést végrelegesen a bűnügyek közé számítani s megtisztítani a politikai életet a vele kapcsolatos sokféle pletykától; még inkább hivatva lesz arra, hogy a hatalomgyűlés körök reményeit alaposan lehűtse. Ami természetes is, mert egyedül Bethlen István grófból összpontosul a nemzet bizalma, benne látja azt a férfiút, akinek okossága, bölcsessége, mélyen átértett hazaszeretete hivatva van vezetni ezt a nemzetet a boldogabb jövő felé.

Hétfőn, január hó 18-án

pártközi értekezlet

volt, amelyen a frankhamisítás ügyével kapcsolatban óhajtottak egységes megállapodásra jutni. Ezen az értekezleten mindenképp megállapodtak abban, hogy

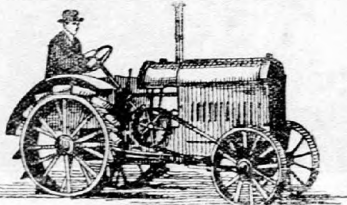
az árvízszújtotta vidékek segélyezésére minden egyes képviselő félmillió koronát ajánl fel.

Magának a frankügynök tárgyalásánál a szocialisták távol maradtak a megbeszélésekről s azt a hirt terjesztik, hogy ők igenis ezzel a kérdéssel foglalkozni kívánnak. Hogy ez szükséges-e, hasznos-e az országra nézve, az előttük másdrangú kérdésnek látszik.

Ugyancsak 18-án, hétfőn este a

kisgazdapárt értekezletre jött össze,

melyen minden időszerű kérdést megtárgyal s biztosította Bethlen István gróf miniszterelnököt legteljesebb bizalmáról és támogatásáról, arra kérvén őt, hogy az ország érdekében minden tekintet nélkül járjon el s haladjon tovább azon az úton, melyen már eddig is annyi hasznos eredményt ért el a nemzet javára.

Mc GORMICK TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Levél cím: Budapest 56. Fiókbérlő. — Sürgőny cím: »Débert Budapest».

Telefon: 139—15 és 70—43. — Alapítva 1883.

Az osztrákokkal ismét felvesszük a kereskedelmi egyezség megkötését célzó tárgyalásokat.

Igazán ideje lenne már, hogy nyugvópontra jusson ez a kérdés, mert ezt követeli Magyarország gazdasági érdeke, mezőgazdaság és ipar egyaránt.

A nemzetgyűlés előtt nagy munka áll. Sok fontos javaslatot kell letárgyalnia. Be kell fejezni az ünnepek előtt félbeszakított költségvetés tárgyalását, azután az *appropriációs javaslatot* kerül sorra. Utána a francia kereskedelmi szerződés vár elintézésre, majd a *felsőházi javaslat*. És megint esedékes lesz az 1926—27. évi költségvetés. Ime csak a legfontosabbak, nem is szólva a kisebbekről, melyek szintén életbevágó fontosságúak a nemzet élete szempontjából.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A német kormányválság, úgy látszik, úgy oldódik meg, hogy megint Luther fog kormányt alakítani. Sok nehézsége, kell megküzdenie, mert jobbról-balról nagy erők támadják különösen szemére vetik, hogy a locarnói szerződéssel kapcsolatos megállapodásokat francia részről máris nem tartják be. Különösen nem a megszállt területekre vonatkozólag. Ebben a megállapodásban a megszálló csapatok létszámát szabályozták.

Franciaországban Doumer pénzügyminiszter kibontakozási terve körül erősek a harcok. Különösen a szocialisták küzdenek ellene. Briand miniszterelnök azonban mindent elkövet, hogy Doumer javaslatainak biztosítsa a többséget, mert Franciaország pénzügyi helyzete megköveteli a gyors cselekvést.

A csehek főtörökvése, hogy bennünket minél rosszabb színben tüntessen fel a külföld előtt a frankhamisítással kapcsolatban. Jól esne nekik, ha megszállhatnának. Azonban a nyugati nagyhatalmak tisztán látják a helyzetet. Meg vannak győződve, hogy ez egyszerű büntény. Anglia le is intette az okvetetlenkedő kishatalmakat.

Változatosság kedvéért *Abd el Krimről* most megint azt a hírt terjesztik a spanyolok, hogy hívei elhagyták. Bizonyára érdekes a dolog azért, mert a harcok ríff-kabilók igen nagy gondot adnak két nagyhatalomnak, a spanyolnak és franciának.

A Faluszövetség kecskeméti alakuló gyűlésének közönsége.

MEZŐGAZDASÁG

A tarlósömör.

Írta: Tóth István.

A tarlósömör bőrbetegség, amelyet másképp egyrű- vagy kopasztósömör-nek (Herpes tonsurans) is szokás nevezni. A bántalom különben — szörkiullás kíséretében — hólyagocskás börgyulladásban nyilvánul.

A betegséget fonálalakú penészgomba (Trickophyton tonsurans) idézi elő, amely benyomul a bőr hámrétegébe, valamint a szőrökbe (de többnyire rajtuk fordul elő) és végül behatol a szőrtüszökbe (szőrhüvelyekbe) is, ahol aztán el, növekedik és szaporodik. A bántalom, amely átragad az emberekre is, minden háziállatunkon előfordul, azonban elsősorban is a lovon, majd a szarvasmarhán (tallér-sömör), vagy pedig a borjún (tészta vagy kovászos száj) jelentkezik. A fertőzés megbetegedett állatokkal való közvetlen érintkezés folytán következik be; mint közvetítők azonban épen oly gyakran szerepelnek a tisztítóeszközök, pokroccok és a hámszerszámok is.

A bőrön apró vagy tallérnagyságú, körkörös, élesen határolt, szőrtelen, tonsurához hasonló helyek (foltok) keletkeznek, amelyek később nagy táblákká folyhatnak össze. A bőrelváltozások, illetve a szőrtelen foltok különben úgy jönnek létre, hogy a gomba benyomul a szőrtüszökbe, miáltal törckennyé válnak a szőrök, amelyek aztán lassanként le is töredeznek. A bőr — legalább is a lovakon — rendszeren sima szokott lenni és csakis azbesztszerű pikkelyekkel van borítva; hólyagocskás- vagy kéregképződésre ritkábban kerül a sor. Lovaknál a fejen is előfordulnak körös elváltozások, ahol gömbölyded, szürkés-sárgás, vastag kéreg keletkezik a teljesen szőrtől fedetlen bőrön. Ez a betegségforma különben leggyakoribb a szarvasmarhánál. A borjúkon pedig kenyérszétához hasonló minőségű kéregképződés fordul elő a legkiterjedtebben (különösen a szájon), amikor a bántalom viszketési ingerrel is össze van kötve, amely jelenség más elváltozásnál többnyire hiányozni szokott. Ha viszketési érzés jelentkezik, akkor dörzsölés, vakaródzás következtében börgyulladás fejlődhet ki. A kutyáknál a beteg bőrhelyeken nagyobbára össze vannak ragadva a szőrök, ahol aztán piszkos-szürke pikkelyek képződnek, amelyekből végül vastag kéreg állanak elő, de ezek később apránként újra lehullanak, amire lassan ismét szőrök kerülnek a napfényre.

A Faluszövetség vezetőinek fogadtatása a kecskeméti pályaudvaron.

1. Schandl Károly államtitkár. 2. Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke.

3. Meskó Zoltán, a Faluszövetség társelnöke. 4. Fáy István főispán.

A betegség nem ritkán magától is gyógyulni szokott, ami mindig a középpontból indul ki. Ezáltal világos gyűrűképződés keletkezik. A gyógykezelés különben abból áll, hogy elsősorban is a kergeket látjátuk, puhítjuk meg, amely célból naponként zöld szappannal és meleg vízzel lemossuk az állatokat és csak azután alkalmazzuk az elősídiellenes gyógyszereket, amelyeknek kiválasztása kevésbé fontos, mint inkább azoknak kitartó felhasználása. A megbetegedett helyeket, pl. a kutyanál 5 gr. salicylsav és 100 gr. spiruszoldattal eseteljük be, de más állatoknál előnyösen alkalmazhatjuk a lysol-, karbol- vagy a kreolin-oldatokat. Még jobban használhatjuk a kreolin-, lysol-, bazillol-, karbol, kreosot-kenőcsöket, továbbá a naphthol kátránykenőcsöt 10%-os töménységben. A bántalom megelőzése és elhárítása céljából szükséges azonkívül az egészséges állatok elkülönítése a betegektől és a betegségközvetítő alapos fertőtlenítése. Magától érthetőleg az állatok tartózkodási helyét (istállót) is ki kell tisztogatni és aztán fertőtleníteni.

A fejőstehén takarmányozásáról.

Részlet Éltető József: «Sajt- és vajgyártás» című most megjelent szakkönyvéből.*

A tej mennyiségére és minőségére a tehennel etetett takarmányféléseinek és minőségének igen nagy befolyása van. Legtermészetesebb takarmány télen a széna és sarju, nyáron a legelő füve. Ezekből a takarmányokból termeli a tehén a legtermészetesebb tejet, melyből a legjobb vaj és sajt készíthető, különösen akkor, ha ezeknek a takarmányoknak a minősége is kiváló, mint amilyen a havasi rétek és legelők teremnek. Mivel azonban nem áll mindenütt rendelkezésre ilyen takarmány és mivel a bőtejelű tehének tápszükségletét nem is elégítjük ki az említett takarmányokkal, foglalkoznunk kell azokkal a takarmányfélésekkel is, melyek az említetteknek kívül is etethetők anélkül, hogy tejtermékeink minőségére káros hatással lennének.

A szénafélék közül bármelyik etethető a tehennel, ha a széna nem poros, nem dohos, nem penészes. Előnyt adunk a réti szénának és sarjunak, feltéve, hogy gondosan takarítottatott be és értéktelen vagy káros gyomnövények nincsenek benne nagyobb mennyiségben. A széna legyen üde, zöldszínű, illatos, leveles. Löhére, lucerna, baltacim, mohar és zabosbüköny azok a szénák, melyek nálunk leginkább termelődnek szántóföldön s amelyek mindenike igen jó tejtermelő takarmány, mert a tejtermeléshez szükséges fehérjeféleket tekintélyes mennyiségben tartalmazzák s azok velük a legelősebben is adagolhatók.

Erjesztett takarmányokat, mint a vermelt vagy zombolyozott csalamádé, zöldrosz stb. fejőstehéneknek ne adjunk. Nyáron a fejőstehének legelősebb takarmányozása a legelőt. Törekedni kell a legelők jókarban tartására és gyommentessé tételére. A legelők befásítását igyekezzünk elmozdítani. Legelőtél mellett nálunk feltétlenül szükséges még más takarmányokról is gondoskodni a fejőstehének részére. A legelő füve után legelősebb és legegészségesebb takarmány a zöldtakarmány, amit sem tejelési, sem étréni szempontból mellőzni nem szabad.

A zöldtakarmányok közül legelősebbre becsljük a lucernát, zabosbükönnyt, baltacim, biborherét, szűszöbükönnyt, de legtöbbször nem mellőzhetjük a csalamádét és zöldroszt sem, melyek pedig tejtermelés szempontjából az előbbieknél jóval kisebb értékűek. A száraztakarmányok etetése után

* Kapható kiadóhivatalunkban. Ára 49.000 korona.

a zöldtakarmányok etetésére mindig fokozatosan, 5—6 nap átmeneti idő alatt kell áttérni, máskülönben emésztési zavar, főként hasmenés állhat be, ami a tej bezsennyződését kikerülhetetlenné teszi. Vigyázzunk továbbá arra, hogy füledd zöldtakarmányt a tehének ne kapjanak, mert attól a tej sajtgyártásra alkalmatlanná válik, mivel a sajtok puffadnak.

A takarmányrépa és a burgonya tejelő állatoknak télen igen jó takarmány. Szecskázott szalmával, továbbá polyvával és törekkal szokták etetni. Fontos, hogy a répa és burgonya ne legyen fagyott, romlott, a burgonya pedig ne legyen kicsírázva, mert ez veszedelmes (mérgező).

A vizenyős gyári hulladékok, mint a szeszgyári moslék, répaszelet, sörtörköly etetése sajtgyártásra szánt tej termelésénél lehetőleg mellőzendő. Különösen a kemény sajtok érzékenyek e takarmányokkal szemben. Vajgyári tej termelésénél etethetők, de nem túl nagy mennyiségben s csakis kifogástalanul egészséges állapotban. A romlott gyári hulladékok a vaj ízét rontják.

Az abraktakarmányok közül elsősorban az árpa-, zab- és tengeridara jöhet számításba. A tengeridaránál figyelembe veendő, hogy a vajat túlságosan lágyítja, tehát nagyobb mennyiségben csakis a tejsírt keményítő takarmányok társaságában szabad adagolni. A búza-, rozs- és árpakorpa szintén a legjobb tehénabrakok közé számítható, feltéve, hogy üszögmentes, nincs hamisítva és romlatlan. Száritott gyári hulladékok: malátacsira, száritott sörtörköly, szeszmoslék, répaszelet, ha romlatlan, kisebb mennyiségben etetve, sem a vaj-, sem a sajtgyártási tejnek nincsenek ártalmára. Az olajgyári hulladékok közül romlatlan minőségben bármelyik etethető, de csakis igen mérsékelt mennyiségben.

Az abraktakarmányok közül, főképpen a gyári hulladékok könnyen romlanak és etetésük alkalmával könnyen a levegőbe és onnan a tejbe kerülhetnek s ezt megrohantják azért is, mert sok erjedést okozó baktériumot tartalmaznak. Azért etetésüknél óvatosan járjunk el. A jászlak naponkénti alapos tisztításra nagy súlyt kell helyezni.

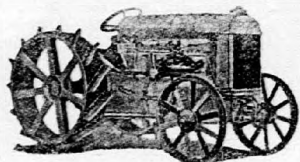
Fűszerez, keserű ízű takarmányok etetését mellőzni kell.

A tejsír elsősorban a takarmány zsírtartalmából készülvén, vajgyártásra szánt tejnél nagy súly helyeződd a takarmányadagoknak abból a szempontból való összeállítására, hogy a takarmányokban sem túlsok kemény, sem túlsok lágyzsírt ne kapjanak a tehének. Ennek megvalósítási céljából felsoroljuk azokat a takarmányokat, melyek a vajat túlságosan keményítik vagy lágyítják.

Túlságosan keményítik a vajat a későn kaszált széna, a búzaszalma, zabszalma, árpaszalma, takarmányrépa, burgonya, répaszelet, takarmányrépalevel, borsodára, bükönydara, pálmamagdara, pálmamagliszt, lenmagpogácsa, kókuszmagpogácsa, pálmamagpogácsa.

Túlságosan lágyítják a vajat a tengeridara, zabdara, repcedara, rizstakarmányliszt, gyapotmagliszt, búzakarpa, köleskarpa, repecpogácsa, tókmagpogácsa, szézampogácsa, napraforgópogácsa, száritott tengerimoslék.

A fejőstehének itatására használt víz legyen kellemes, jóízű, olyan, amilyen az emberek is szívesen fogyasztanak. A jó ivóvíz fokozza a tejszámot, mert az állat szívesen és bőven iszik belőle, ami lehetővé teszi a takarmány tápanyagainak kihasználását. A legelőn is gondoskodjunk jó ivóvízről, nehogy a tehének pocsolóalából legyenek kénytelenek inni, miáltal a tej alkalmatlanná válhatik a sajtgyártásra. Árnyékszék, trágyatelep, dögter, temető és mocsár közelében levő kutak rendszerint fertőzöttek — igen sok esetben betegségét okozó csirakkal is — ezért ily kutak vizét sem itatásra, sem tejesedények mosására nem szabad felhasználni.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cími:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-cékek, tárcsásboronák, tárcsás szikékék, fűkaszálo, burgonya kiszedő, körfűrészes berendezés.

Tisztítsuk meg idegen tárgyaktól a takarmányt! A takarmányban nem szabad semmiféle idegen tárgynak lenni, mert a marha nem nagyon tud ügyelni arra, hogy ezeket le ne nyelje. A marháknál különben is szokása, hogy minden, a szájaügyébe kerülő idegen tárgyat megnyal, szájaiba vesz. Találtuk már marhában szegét, tűt, drótdarabot, sőt villát és kést is. A lenvelt idegen tárgyak a gyomorba jutva, a gyomor falának mozgása folytán megsértik a gyomor falát, majd tovább haladva a rekeszizmot, a szívet, szívburkot, tüdőt sérthetik meg. Tompa tárgyak csak akkor okoznak nagyobb bajt, ha súlyuk akkora, hogy az a gyomrot mozgásában akadályozza. A tapasztalat szerint nagyobb hegyes tárgyak ritkábban okoznak súlyos bántalmakat, mint a kisebbek. Ugyanis a nagyobb hegyes tárgyak épen nagy terjedelmű miatt a bendőből nem tudnak kijutni s itt akár hónapokig is el vannak anélkül, hogy bajt okoznának. A kisebb hegyes, szúró, tárgyak azonban a bendőből könnyen kijuthatnak a recés-gyomorba s innen — a recésgyomor szerkezete folytán — nem képesek könnyen tovább haladni s legtöbb esetben itt okozzák a komoly sérüléseket. Mindenképen azon kell tehát lennünk, hogy a takarmányba ne kerüljön semmiféle idegen tárgy. Sok kártól óv meg, ha a takarmányokat etetés előtt — ha nagyjából is — átviszágáljuk. A fejőlány viseljen fejkendőt, hogy hajtűje ne essék a takarmányba, szoknyája zsinórával vagy gombbal legyen megerősítve, ne pedig biztonsági- vagy gombostűkkel. Tűt, drótdarabot, eltört edényhulladékokat a trágyadombra vagy az udvarra ne szórjuk szerte. Innen nagyon könnyen kikerülhet a rétre, ahonnan a szénába juthat. Különösen kell vigyázni a szegek, drótdarabok stb. eltávolítására akkor, ha az udvaron mesteremberek dolgoznak, ha a háztetőt javítják stb. A végső takarmánymaradékot a szénapadláson vagy pajtában gondosan át kell válogatni, mielőtt feltakarmányozásra kerülne a sor. Préselt szénából, szalmából a drótdarabokat, takarmányfogácskákból szeg, sróf és egyéb idegen anyagok takarmányozás előtt mindig kitisztítandók.

A fahamu igen értéke: trágyaszert, mely — kivált ki nem lúgozott állapotban — nagyon sokat ér, különösen rétekre, vetésekre, legelőre és zöldségek kertekre, mert nagy kálium- és mésztartalma folytán a pillangós növényeket s egyéb fűféléket nagyon fejleszti, szaporítja, gyarapítja. Mindezekért a hamut ne szórjuk el az istállótrágyára, hanem gyűjtsük össze fedett száraz helyre, hol nem lugoódik ki s nem veszíti el értékcsökkentő részét. Hanem azért még a kilugozott hamu sem megvetendő trágya, ami a hammosás (szapulás) után fennmarad, csakhamor jóval többet kell belőle használni, hogy ugyanazon hatást érhessek el. Különben a hamu, mint a levettevek s különböző zöldségefélék balhának irtószere is felelt megbecsülendő s azért a kertezékek szívesen szerzik be és használják fel. Hamuszír-gyáraknak is eladható a tiszta fahamu. Malac, süldő, sertés, vad és baromfi kopasz-tásánál, forró vízzel kezelve, a hamu ugyanolyan szolgálatot tesz mint a fertya. Fémek fényesítésénél épen úgy használható, mint akármelyik hangzatos nevű s drága paszta (fénymáz). F. Z.

Az állatok meghűlése. A meghűlés nagyobbára úgy keletkezik, hogy vagy a külső bőr hűl le hirtelen, pl. a léghuzam, a levegő hőmérsékletének gyors megváltozása, a nedves, hideg tartózkodási hely stb. következtében, vagy pedig a lélektö- és az emésztőszervek nyálkahártyáinak lehűlése áll be hasonlóképp észrevétlen gyorsasággal. Az előbbi esetben leginkább akkor következnek be a meghűlés, amikor az állatok csipős (éles), hideg szélben végzik a munkájukat, vagy pedig kedvezőtlen időjárás stb. alkalmával hosszabb ideig állanak a szabadban; az utóbbi esetben hűlés pedig olyankor fordul elő, ha nagyon lehűlt, nevezetesen deres takarmányt vagy esetleg túlhideg ivóvizet adunk az állatoknak. A hűlés folytán egyrészt a lélektö- és az emésztőszervek (a gégefő, a légeső és a tüdő hurutjai vagy gyulladási) és az emésztőszervek (kollika), másrészt pedig a mozgatószervek (csúsz vagy reumatizmus, rokkantság, pl. a lónál) betegségei keletkezhetnek. A bántalmat úgy előzhetjük meg a legjobban, ha megedzük az állatokat, valamint távol tartunk azoktól minden meghűlést előidéző káros behatást. Abban az esetben, ha már megtörtént a hűlés, gyakran olyanformán vehetjük elejét a komolyabb bajnak, hogy több napon keresztül alaposan bedörzsöljük a bőrt naponként kétszer-háromszor valamelyes szeszrel, vagy pedig egyszerűen jó erősen lecsutakoljuk és aztán meleg pokróccal betakarjuk a meghűlt állatot. Azonkívül nagyon ajánlatos a Priessnitz-féle nedves, felemelegedő borogatások alkalmazása is és végül az izzasztó gyógy-szerek (kamilla- vagy székfűt) beadása is hasonlóképp megakadályozhatja esetleg a hűlési betegségek kifejlődését. (T. J.)

A méhek családjának tagjai tudvalevőleg a királyné, a dolgozók és a herék. A királyné tojja a petéket; nélküle a méhcsalád kipusztul. A dolgozók táplálják a növedékeket és gyűjtik a mézet.

A herék közül egy termékenyíti meg a királynét; egyéb szerepük a családban nincs. Képünkön a királyné A, a dolgozó B, a here C betűvel van jelölve.*

* A méhészetről érdeklődő olvasóinknak melegen ajánljuk Ignác Sándor: "Méhészeti című könyvét, mely megrendelhető kladohivatalunkban 38.000 koronáért.

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, vagon- és hajógyár r.-t. BUDAPEST VI. ker., Váci-út 45—47. szám.
Mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 43. szám. Levélcím: Budapest 56. Motorgyár: Szombathelyen. Hajógyár: Újpesten.

Cséplő-készletek

Vontatós és magánjáró lokomobílok gőz-, benzín- és szivógázüzemre. Cséplőgépek minden nagyságban. — Ásványi-féle szab. tengeriszár-tépőgépek. — Szecskavágók, daralók, morzsolók. Borsajtók, olajgyártási gépek.

Vetőgépek * Szivógázmotorok

FIOKOK:
Szeged, Kölcsey-utca 11.
Szombathely, Zanati-út.
Eger, Káptalan-utca 8.

Mayer-traktorok

Diesel petroleum- és benzinmotorok, félstabil lokomobílok. Víztrubínák. Kőjáratok. Stabil fekvésű álló gőzgépek. Gőzmozdonyok. Szivattyúk. Jéggyári, hűtőházi és vágóhídi berendezések. Hid- és vasszerkezetek. Vasúti, villamos és iparvasúti kocsik. Folyami hajók. Szállító- és bányaberendezések.

A Faluszövetség kecskeméti alakuló gyűlése.

Január hó 17-én, vasárnap folyt le *Kecskeméten* a Faluszövetség nagyszabású és lelkes alakuló gyűlése. Az Alföld magyar népének ezen a nagyjelentőségű megmozdulásán a Faluszövetség vezetése részéről résztvettek *Schandl Károly* földművelésügyi államtitkár, *Zsitvay Tibor*, a nemzetgyűlés alelnöke és *Meskő*

osztrákokkal való megegyezésre is van remény az új földművelésügyi miniszter szeméjében. Kétségtelen azonban, hogy annyi bort nem adhatunk el, mint azelőtt s azért inkább *csemegeszőlő termelésre kell törekednünk*. A magyar bor nagyobb értékesítésének előfeltétele a típusborok előállításra, amely szövetkezeti borpincék létesítésével lesz lehetséges. Ezután még néhány sürdög kérdéssel foglalkozott az államtitkár, majd beszéde végén áldást kívánt a Faluszövetség munkájára.

A következő szónok *Meskő Zoltán* volt, aki kijelentette, hogy bár nem kormánypárti képviselő, mégis itt van, mert a Faluszövetségben nincs szó pártpolitikáról, hanem a magyar erő összefogásáról és nemzetmentő munkáról. A frankhamisítással kapcsolatos mérgező munkáról ezt mondta:

— Szabad-e túrni, hogy amikor a kormány egy bünnél mindenkit üldöz, lecsukat, akármilyen nagyrangú vagy vagyonny legyen, hogy ezt az alkalmat a pártpolitika arra használja, hogy a maga pecsenyéjét megstüssze? Tiltakozunk ez ellen! A bünosok tüjének, de nem engedjük, hogy ebből az ügyből is politikát töltek akarjanak kovósolni a demokraták. A felforgatókkal szemben a keresztény és nemzeti irányzat hiveinek össze kell fogni s tömörülni egységes szervezetbe. A falunak magának kell védekeznie a láztlók munkája ellen, mert hiszen elsősorban mindig a szegény és a legkisebb emberek sínylik meg a felfordulásokat.

Ezután *Sz. Nagy Ferenc*, a kecskeméti kisbirtokosok földbérlő szövetkezetének titkára olvasta fel a választásra ajánlott tisztikar névsorát, amelyet a gyűlés közönsége egyhangulag elfogadott. Végül *S. Nagy László* szólította fel a gazdákat és iparosokat a Faluszövetségbe való belépésre s ezzel a nagyszerű alakuló gyűlést véget ért.

Délután közeledt volt, amelyen számos felköltözött hangzott el. *Zimay Károly* polgármester a város nevében köszöntötte fel a vendégeket, majd *Schandl Károly* államtitkár az üdvözlőt megköszönve rámutatott arra, hogy ma mindenkinél érdeklődni kell a közügyek iránt. A keresztény és nemzeti világnézeten levőknek együtt kell harcolni a felforgatók ellen, mert ellenfeleink is egy táborban vannak. A nemzeti érzésű elemek védelmében legalább húszhuszonöt évig meg kell kötni a földbirtok jogát, hogy ha a föld gazdát cserél, megbízható kezekre jusson. Az értelmiség testvérileg fogjon össze a földművelőársadalommal, mert így épül fel a székelyvára az erős jövő Magyarországnak. *Meskő Zoltán* a frankhamisítással kapcsolatos botrányok jelenségeiről mondott leújtó kritikát, majd kegyeletes szavakkal emlékeztet meg *Rubinek Gyuláról*

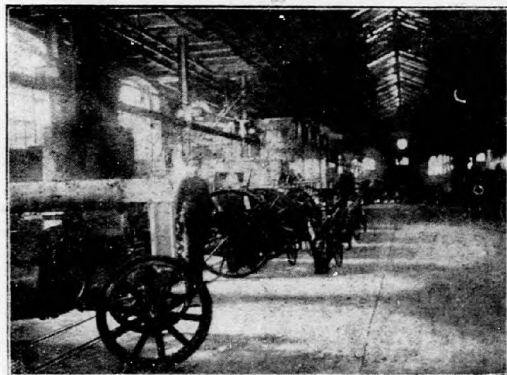
A Faluszövetség mezőgazdasági sorsjátékának nyereménytárgyai.

Zoltán, a Szövetség társelnöke. Az alakuló gyűlés a Gazdasági Egyesület székében folyt le. *Kiss János* kuriai bíró üdvözlőt beszéde után *Zsitvay Tibor*, a nemzetgyűlés alelnöke emelkedett szólásra:

— Olyan nagy és átfogó szervezetre van szükség — mondotta — amely minden társadalmi osztály érdekeivel együtt szolgálja az ország érdekeit. A Faluszövetség, mely összefogja minden nemzeti erőt s nem ismeri pártpolitikát, hanem ismeri a nemzeti keresztény gondolat egybeforrasztó testvérí igét, diadalmasan hódítja meg a magyar falvak népét. Üdvözlöm a Faluszövetség vezetőit, *Schandl Károly* államtitkár, akinek egykor csak pusztabakikálto volt a szava, ma pedig százerek figyelnek rá és követik. Meleg magyar szívvel köszöntöm őt és kívánom, hogy a Faluszövetség útján egységes erőbe foglalva a magyar társadalmat, nemzetmentő, nemzetünket jellemelő céljaink megvalósulhassanak.

Ezután *Schandl Károly* államtitkár emelkedett szólásra: — Mi — mondotta többek közt — akik a közelét nehéz keresztjét viseljük, hozzászoktunk, hogy a legpróbb és legeludgottabb községből is azzal jönnek hozzánk, segítségünk rajtuk. Azt mondom nekik, tartsanak össze, mert a kismembert kell elsősorban segíteni, akinek a legtöbb baja van. Ma itt is azt mondom, azért jöttem ide, hogy itt is elmondjam. Ez a két-három milli földműves magyarság testvéri érzéssel tartson össze, aki teheti, segítsen a másikon s akinek hatalom van a kezében, a kismemberek érdekében gyakorolja azt. A Faluszövetség egyetlen hatalmas táborba tömörítse a nemzet minden hű fiát, akik egymásban a testvért lássák s így előbbre vigye, megvalósítsa mindazt, amihez a falunak joga van.

— A gazdasági leromlás, kifosztás után, barátok nélkül, négy-öt esztendő múlva már is magunkhoz térünk. A gazdasági válság tetőpontján túl vagyunk. Ennek érdekében a legtöbb áldozatot a földművelő nép hozta. Amikor a pénzesést megakadályozni sikerült, jött meg ismét a munka becsületse s ma csak becsületes munkával lehet előbbre menni. Természetesen nem vagyok meglegedve a helyzettel én sem, azonban *Széchenyi István* szellemében vagyok elégedetlen, mert javítani akarok azon. Elégedetlen vagyok amiatt is, hogy a földművelő nép hitelszövetkezeteiben csak egy-két milli aranykorona betét van, más bankokban négy-százmillió. Ha a falu népe a szövetkezetekbe viszi a pénzt, mely elsősorban őt látja el kölcsönrel, úgy olcsóbb kamat mellett több hitelhez juthatnak. Szövetkezeti alapon, gabonakarátok létesítésével kell megoldani a gazda terményeinek értékesítését. A borértékesítés nehézségeinek egyik oka az észak-amerikai szesztilalom, másik oka az, hogy Franciaország hatalmi pozíciójában a piacokat a magyar bor elől elfoglalta. A kétségbeesés azonban nincs ki, mert hiszen Lengyelországba több ezer hektoliter bor ment ki a Hegyaljáról és az

A Faluszövetség mezőgazdasági sorsjátékának nyereménytárgyai.

a Faluszövetség nagynevű megalapítójáról. *Fáy István* főispán szintén *Rubinek Gyula* érdemét méltatta, *Zsitvay Tibor* pedig rámutatott arra, hogy az emberek nincsenek tisztában a haza fogalmával és azt hitték egyesek, hogy a hazát lehet bünnel is szolgálni. Nem lehet engedni, hogy butaság és gonoszság a nemzetre újabb bajokat hozzon. *Nyárády Jenő* beszéde után *Szekeres László* igazgató a Faluszövetség munkásságát ismertette, *Bali Hajagos* Mihály és *Simon Nagy László* pedig a kismemberek nevében üdvözlözték a vendégeket és tettek fogadalmat a Faluszövetség mellett.

A „FALUSZÖVETSÉG“ HIREI

Vetített képes gazdasági előadások.

A Faluszövetség a tél folyamán erőteljes lendülettel kezdett hozzá az iskolán kívüli népművelési tervszerű munkásságához. A fiókszövetségek és tagegyülemek körében nagy számban alakult népművelési tanfolyamokon kívül gazdasági irányú vetített képes előadásokat tart, amelyekben időszéri gazdasági kérdésekről a Faluszövetség központi kiküldöttjei tartanak előadásokat. Az első előadást *Gyomán* rendezte a Faluszövetség a 48-as Olvasókör nagytermében, ahol körülbelül kétszázötven gazda jelent meg. *Harsányi Pál* ref. esperesnek és *Zelke* Antalnak, a kerület nemzetgyűlési képviselőjének bevezető beszéde után *Balogh Gyula*, a Faluszövetség igazgatója tartotta meg tanulságos képek vetítése mellett előadásait. Ugyanaznap *Endrődön* gyűlt össze a Korona-vendégli hatalmas termében körülbelül ötszáz főnyi gazdaközönség, melynek szintén *Balogh Gyula* igazgató tartott előadást. A legközelebbi előadások *Baranyamegyében* lesznek, ahol közönségtől-közönségre járva, fogja a Faluszövetség a gazdaközönség előtt a fenti szakkérdéseket szemléltető módon ismertetni.

Népművelő előadások a fajszi fiókszövetségben.

A Faluszövetség fiókjai a téli hónapok alatt vetélkedve rendezik népművelési tanfolyamaikat, ezzel is tanuljélt adva annak, hogy a falu népe ráérő téli órái alatt szívesen tanul és igyekszik a gazdálkodáshoz szükséges ismereteket megszerzeni. A fajszi fiók rendezésében január elején kezdődtek meg az első előadások, melyeket *Bécsy Bertalan* központi kiküldött: „Magyarország gazdasági helyzete”, a „Többtermelés és a műtrágyák alkalmazása”, „Szövetkezeti eszme”, „Térnyerétkésítés”, „Keresztény család” címeken tartott nagy érdeklődés mellett. *Rajtháthy Gyula* főjegyző, *Keresztes Béla* jegyző, *Mátthé Miklós*, *Szántay János*, vitéz *Papp Jenő* fiókszövetségi vezetők lelkes munkája biztosítékul szolgál arra, hogy a megkezdett szép kulturális munka a központ irányítása mellett csak fokozódni fog.

A szakályi fiókszövetség újjáalakítása.

A szakályi fiókszövetség január hó 10-én impozáns gyűlést tartott, melyen körülbelül háromszáz ember vett részt. A központ részéről *Szekeres László* dr. főtitkár a Szövetség újabb akcióit ismertette és a vezetőséggel az újjáalakulás részleteit beszélt meg. A fiók agilis vezetői: *Hercegh János* elnök, *Kumperth Lajos* kántortanító, *Kiss József* és *Kelemen Ferenc* a község érdemes vezetőjének, *Léber Ferenc* főjegyzőnek támogatásával azon dolgoznak, hogy a helyi szervezet eredményes munkát végezzen a falu gazdasági kultúrájának fejlődése érdekében. *Kumperth Lajos* kántortanító vezetésével dalárda alakult és még e hó folyamán nyílik meg ünnepélyes keretek közt a fiókszövetség népművelési tanfolyama.

Dömsöd község példás munkája.

A nagy multtal rendelkező, sok szép emlékekkel megszentelt *Dömsöd* község kulturális életének megszervezésén nagy tettközséggel dolgozik a Faluszövetség dömsödi fiókjá. Az elmúlt vasárnap a községházban népes értekezlet tartottak a Faluszövetségben tömörült dömsödi egyesületek, melyen a központ képviselőiben *Radnóti István* titkár jelent meg. *Cser Zsigmond* községi bíró megnyitja és *Radnóti* titkár ismertető előadása után egyhangú lelkes készséggel határozta el, hogy *Dömsöd* kulturális életének fejlesztésére állandó népművelési tanfolyamot szerveznek, melynek előadásain egy faluszövetségi szakelőadó kívül a helyi vezetők is részt vesznek. A nagy lelkesedéssel megkezdett kultúrunka vezetői: *Csik József* plébános, *Sebestény Pál* református lelkes, *Kerkápoly Zoltán* főjegyző, *Cser Zsigmond* bíró, *Tatár Imre*, az Iparoskör elnöke, *Tallatschek Ferenc* orvos, *Tatár Sándor* köri elnök. A nap folyamán még az Iparoskörben és a 48-as Népkörben voltak gyűlések, melyeken *Varsányi Gábor* nemzetgyűlési képviselő bevezető szavai után *Radnóti* titkár a népművelés fontosságáról tartott előadást. A négyezer lakosú kis *Dömsöd* község mintája lehet a falusi társadalmi és kulturális életnek. Az Iparoskör, a Gazdakör, a 48-as Népkör, a Kaszinó a maga saját székében eddig is tevékeny munkásegységeti életet élt. Most pedig az összes dömsödi egyesületek a Faluszövetségben tömörültek, hogy az eddigi egyetlét, de külön munkájuk helyett összefogjanak s a Szövetség irányítása mellett fokozottabb eredményeket érhesenek el.

Műkedvelő előadás Parádón.

A Parádi Önkéntes Tűzoltó Testület műkedvelő gárdája január hó 6-án és 7-én nagy sikerrel adta elő a „Cigány” című népszínművet. Képnök az előadás rendezőit és szereplőit mutatja be.

(Képküldte: Vitéz László Parádáról.)

TANÁCSADÓ

Kérdés. A nyírrák gyógyítható-e és szavatossági hiba-e? (T. J. Hetes.) — **Felelet.** 1. A nyírrák gyógyítása sikerül, ha állatorvossal leoperáltatjuk a már elnyalkódottt szarurészeket, kétkövel letétjük és defenziciáljuk a beteg patáirhat, azután újból való fertőzés ellen savmentes fakátránnyal bemazózzuk és fedeles patkót teszünk a patára. A nyírrák nem szavatossági hiba, mert nem rejte. (A vásárló észrevehette, ha megnézte.)

Kérdés. Csikómat kikereltetni akarja az állatorvos, de én csak három éves korában szeretném, mert akkor fejlettebb ló lesz belőle. Kötele vagyok-e ezt engedni? (B. Imre.) — **Felelet.** Valószínűleg attól tart a hatóság, hogy engedély nélkül fedezetnek vele, ezért akarja kikereltetni. Egyébként is felesleges 1½ éven túl várni a heréléssel. Később veszélyesebb az operáció.

Kérdés. Tehenem köhög, mivel gyógyíthatom? (Egy hű előfizető.) — **Felelet.** A köhögés oka lehet a toroknak, a gégeknél, a hörgőknek, tüdőnek vagy mellhártyának gyulladása. A gyulladás oka megint lehet megfázás, gümőkór stb. Láthatatlanban nem tudjuk eldönteni, hogy közülük melyik az oka. Legjobb lesz állatorvossal megvizsgáltatni.

Kérdés. A keszthelyi gazdasági akadémiára milyen előképzettséggel vesznek fel? (T. P.) — **Felelet.** A keszthelyi akadémiára csak érettségizett egyéneket vesznek fel. A tanfolyam október 1-én kezdődik és három évig tart. Ma gazdaszti állást kapni igen nehéz.

Kérdés. Szikes földjemet mivel tudnám megjavítani? (Z. M., Edelény.) — **Felelet.** Szikes földjének megjavítására ajánljuk, hogy magyar holdján terítsen el és szántson be 120 métermáza cukorgyári mészsaprot vagy a legközelebbi mészegetőben kapható mészpört.

Kérdés. Konyhakertemet mivel trágyázzam? (G. J., Kútvolgy.) — **Felelet.** Az istállótrágya pótlásul ajánljunk homokra egy magyar holdra 60 kg 40%-os kálit és 120 kg superfoszfátot vetés előtt, a palánták megeredése után pedig 50–60 kg chilialétrómot két részre osztva (felét első, felét második kapálás előtt) elszórni. Agyagtalajon a káli elmaradhat.

Kérdés. Melyik hónapban legjobb a mákot elvetni? (P. Pál.) — **Felelet.** A mákot legjobb márciusban elvetni. Legjobbban szereti a vályogtalajt, ha előző évben istállótrágyázásban részesült.

Kérdés. Biorheremagot ősszel vagy tavasszal jobb-e vetni? (683. sz. előfizető.) — **Felelet.** Tavasszal is el lehet vetni a biorherét, de az, mert ez esetben földünk csak a biorheré termését adja, míg ősszel elvetve korán lekerül a földről s utána még egy másik takarmány is termelhető a földjén (csalamádé, mohar, köles, mustár, pohánka stb.).

Kérdés. Olaszországba lehet-e lovat szállítani és van-e kereskedelmi szerződésünk Olaszországgal? (K. János.) — **Felelet.** Ló Olaszországba kiszállítható. Kereskedelmi szerződésünk Olaszországgal nincs, csak ezt pótló egyezmény.

Kérdés. 1. Ki fizet földhasznóbért és ki földadót? 2. Mi lesz a régi ércpénz, ha az új ércpénz jön forgalomba? (Hü olvasó.) —

Felelet. 1. A földhasznóbért a föld hasznosbér-
lője fizeti. A földadó a föld tényleges birtokosa által fizetendő. Tényleges birtokosnak a tulajdonost, a hasznélvezőt, az örökbérlet, a földreformörvényét szerint a hasznosbér vagy járadék fizetésére kötelezettek kell tekinteni. Hogy az Ön esetében a törvény melyik rendelkezése alkalmazandó, nem tudjuk, miután a körülményeket pontosan nem ismerjük. 2. A régi ércpénz mint pénz most sem használható föl és nem is lesz felhasználható. Az ércpénzt tehát csak az anyaga szerinti értékben lehet majd értékesíteni.

Kérdés. Mennyi a bor fogvasztási adója? (Egy előfizető.) — **Felelet.** A borfogvasztási adó összege tízezer lakosnál kisebb községben literenként 1530 korona. Saját terméséből a házihasználatra fogyasztott mennyiség után öt százalékos kedvezmény jár.

Üzenet a sorsjegyekről. Ifjú Sz. M., Vásárosdombó. A kértezett sorsjegye ára 5000 K és dohánytözsdekben kapható. — H. Dezső, Kistelek. Államsorsjegye nem nyert.

Üzenet a könyvrendelőknék. K. M. Mosondarnó: Genovéva élete című füzetorozat nem kapható. — W. A. Kugler: Legújabb és legteljesebb szakácskönyv és házi cukrászat 115.000 korona. — A könyvek áraiban a pénz előzetes beküldése esetében a postaköltség is bele van számítva. — Cs. Annuska: A kértezett rémregény nem kapható.

Egy amerikai sportember mesterugrása korcsolyával.

Megvalósulás előtt áll az ingójelzálog intézménye.

Az ingójelzálog tárgyában az elmúlt héten érkezik el volt az igazságügyminiszteriumban, amelyen az érdekelteken kívül Bud János pénzügyminiszter is megjelent. Az értekezleten egyhangulag az ingójelzáloghielt megvalósításának a szükségességét hangsúlyozták, azonban feltétlenül szükségesnek mondták a létminimum épségbentartását. Bud János pénzügyminiszter kijelentette, hogy ami az intézmény pénzügyi megvalósítását illeti, a kormány viseli a terheket. Úgy látja, hogy a telekkönyvekkel kapcsolatban kevés költség fog jelentkezni és az illetéket is a legáltalánosabbra kívánja megszabni. Az állam itt nem számít bevételre. Ami a hitelmonopóliumot illeti, e tekintetben lehető nagy szabadságot kíván és minden megbízható intézményre ki akarja terjeszteni a hitellejes jogát. Az Országos Mezőgazdasági Kamara a napokban foglalkozott az ingójelzálog intézményével és arra a meggyőződésre jutott, hogy annak a meghonosítása a mezőgazdasági hitelélet szempontjából jelentőséggel bír. Ez a jelentőséggel a földhasznosbérletköltség és különösen a földreform során földhöz jutottaknál domborodik ki, mint akik ingatlanulajdonnal nem rendelkeznek, részükre a hitelszerzés lehetősége nagy nehézségekbe ütközött, sőt az utóbiaknál teljesen ki van zárva. Akkor, ha az ingójelzálog meghonosítása révén a földreformeljárás során földhöz jutottak részére is megnyílna a hitelszerzés lehetősége, meg lenne könnyítve a mód arra, hogy a gazdálkodó társadalom ezen kategóriája hiányos, sőt gyakran teljesen hiányzó gazdasági felszerelést kiegészítse és így földjének jobb megművelését és okosabb gazdasági kihasználását biztosítsa. A megvalósítandó ingójelzálog alakítására vonatkozólag úgy találta a kamara, hogy külön községi jelzálogkatasztert kellene vezetni, ahol azok a kisebb birtokosok volnának nyilvántartandók, akik csak a helyi pénzintézetek veszik igénybe. Hogy azonban a gazdátársadalom ne legyen kiszolgáltatva a helyi pénzintézeteknek, a járásbíróknak is legyen kataszter, amelynek alapján más pénzintézetek is bocsátanak az ingóra betáblázott hitelt a gazda rendelkezésére. A legkisebb birtokosok szempontjából az ingójelzáloghielt folyósításánál is elsősorban a községi hitelszövetkezetek jöhetnek számításba. Biztosítani kívánja a kamara a további elzáródást jogát, valamint azt is, hogy a lekötött ingó tárgyak megfelelő szabályozás mellett továbbadhatók, illetve értékesíthetők legyenek, mert a mezőgazdasági üzem vitele gyakran megköveteli a tárgyak továbbadását.

Fajbaromlit oszt ki a földmivélsügyi minisztérium.

A földmivélsügyi minisztérium a világháború kitörése előtt évről-évre nagymennyiségű nemesvérű baromfit osztott ki a gazdaságosság körében abból a célból, hogy a közönséges parlagi baromfiállományt nemesvérű baromfiak keresztezése által nemesítse. Ennek az akciónak igen nagy eredménye volt, sajnos, azonban a világháború kitörése óta szünetel. A földmivélsügyi minisztérium az akciót most újból megkezdte és még a tenyésztési idény kezdete előtt számos törzset oszt ki olyan tenyésztőknek, akik kötelezik magukat arra, hogy jövő ősszel minden tyúk és kacska után két darabot, minden lúd és pulyka után egy darabot tisztavérű minőségben visszaszolgáltassanak. Az így beszolgáltatót anyagot azután újból kiosztják. Érdeklődők forduljanak a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületéhez Budapest, (IX., Üllői-út 25. I. 10)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDÁTÁRSADALMI HIREK

A hosszúlejárátú mezőgazdasági ingatlan jelzálogkölcsön feltételei.

A Magyar Földhitelintézet megkezdte a londoni piacon a nyáikkal elhelyezett záloglevelei után a jelzálogkölcsönök folyósítását. A kölcsönt csak kimondottan földbirtokra folyósítják, háza, ipari épültre vagy bányára kölcsönt nem engedélyeznek. A jelzálog alapjául csak olyan földbirtok szolgálhat, amely telekkönyvileg be van jegyezve és megváltási eljárás alá nem esik. A mentesítési eljárást az intézet vállalja. A kölcsön névértéke után évi 8-8 százalék fizetendő, félvív előzetes 4-4 százalékot kitevő részletekben, 3 félvív hanesztűli. A zálogleveleket nem adják át a kölcsönt felvevőnek, hanem azokat az intézet értékesíti és a 86-5 százalékknak megfelelő összeget a kölcsönvevőnek készpénzben adja ki. A kölcsönt egyszerű levélben is lehet kérni és ahhoz semmiféle közbéjáróra nincs szükség. A kérőlevélhez hitelesített telekkönyvi kivonat, hitelesített kataszteri birtokví és esetleg az ártéri költségtartozás mellékelendő. Fontos, hogy a telekkönyvi kivonat teljes szöveggel legyen, amely a megszünt tételeket is magában foglalja. Ha a birtok többek közös tulajdona, úgy arra csak az összes tulajdonosoktat belevégésével folyósítanak kölcsönt. A kölcsönt ott helyen bekezelik be, s az esetleg fennálló tartozásokat az intézet fizeti ki. A kölcsön legalább kétszeres fedeztet nyújtó érték által biztosítandó. Az értékszámításnál csak a föld értékét veszik tekintetbe, a rajta levő épület vagy például az erdő fáinak az értéke számításba nem jöhet. Erdő- vagy szőlőterületre febeendő kölcsönök a fedezet háromszoros értékű kell, hogy legyen. A kérévényeket beérkezéskor sorrendjében intézik el, s annak engedélyezéséről a fét «első határozatban» értesítik. Ebben közlik a kölcsön feltételeit is és mellélik az aláírandó kötelevényét. A kötelevényen a fél aláírását közjegyzőileg vagy a járásbírósnak kell hitelesíteni s az intézethez telekkönyvi bekezelés végett bekelüdni. A kamat és tőketörlesztési járulékok félvívénként előzetesen angol fontban kell fizetni, a fizetéshez szükséges angol fontokat azonban az intézet a bekelüdtő magyar pénzért maga beszerzi. A törlesztésre nagyon indokolt esetben az intézet igazgatósága három hónapig terjedhető halasztást engedélyezhet. Az adós minden előzetes felmondás, díj vagy jutalék fizetése nélkül az egész kölcsönösszeget bármikor kifizetheti, vagy annak egy részét soronkívvül törlesztheti. A törlesztés fontban, vagy olyan sorozatú záloglevelekben történhetik, amilyenben a kölcsönvevő a kölcsönt kapta, névértékben. A kölcsönt az intézet nem mondhatja fel.

Blaha Lujza halála

A «nemzet csalogánya», Blaha Lujza, január hó 18-án hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Az egész nemzet aggódó szeretete, imádságos rajongása állott őrt betegága mellett, amelynek fehér párnán eszméletlen modulatlanúsággal feküdt már napok óta a «magyasszony». Mindenki várta a csodát, amelyben nem hitt már, de várta, várta... Nem volt a magyar színpadon tündökösebb csillag, édesebb hangú nótás pacsirta, mint Blaha Lujza. Nemzedékek szíve itta gyönyörűséggel a Blaháné édes nótázását s ha anyáink, apáink ifjúságuk legszebb emlékeiről beszélnek nekünk, Blaha Lujza nevét ejtik ki a felolvadt szív meleg áhítatával... Aki még látta őt bokorugró szoknyában táncolni, aki hallotta édes-bús magyar nótákat énekelni, gazdagabb lett a szépséggel, amelyet a «nemzet csalogánya»-nak dala öltött be a szívekbe... A nemzet csalogánya immár elnemt... A magyar színpad legremekbű alakja, Blaha Lujza, örökre eltávozott közülünk, de itt maradt velünk hangjának édes emléke, amely ma is meg-simogatja szívünket. Amig ebben az országban magyar nóta fakad az ajkakon, élni fog Blaha Lujza neve s a legszebb álmaink azok lesznek, amelyek azt a percert idézik élenk, amelyben a nemzet csalogányának ajkáról csillogó gyöngyszemként permetezett elő a magyar népdal...

Blaha Lujza 1850 szeptember 5-én született Rimaszombaton. Atyja Reindl Sándor előbb a császári és királyi hadseregben huszártiszt, a szabadságharc alatt pedig honvéd volt. Később, hogy az üldözéstől megmenekülhessen, Várai álnévvél a színészi pályára lépett. A kis Lujza így korán megismerkedett a színpad világgal. Még gyermekleányka volt, amikor 1858-ban Győrött első színi kísérletét tette. Tízennégyéves volt, amikor a fővárosban a budai színházba kisebb énekes szerepekre szerződött. A színház társulata azonban szétszélődött s Kölesli Lujza, — mert volt a későbbi Blahánénak színpadi leányneve — Szabadkára került. Itt megismerkedett az ott állomásozó katonaezred zeneőr karmesterével, Blahával, aki feleségül vette a fiatal leányt s minden erejét hangjának kiképzésére fordította. Blaháné csakhamar országos híre tett szert. Dececsében és Nagyváradon működött ekkor, de híre a fővárosba is eljutott s 1872-ben a Nemzeti Színházhoz is meghívták. Itt aratta példátlan sikereit 1875-ig, amikor a megnyíló Népszínházhoz szerződött. Itteni működése a magyar színpad történetének legragyogóbb lapjait jelenti. Népszínmű s operett alakításai örökre emlékeztetnek maradnak. Blaha halála után ismét férjhez ment, ez a házassága azonban felbomlott, 1881-ben harmadszor is férjhez ment Splényi Ödön báróhoz, akivel annak haláláig nagy boldogságban élt együtt. Blaháné már évekkel ezelőtt elbúcsúzott a színpadtól s azóta mindentől visszahúzódva élt, elmerengve példátlanul gyönyörű pályájának dicsőségein. Halála a legnagyobb veszteség, ami a magyar színjátszást fennállása óta érte.

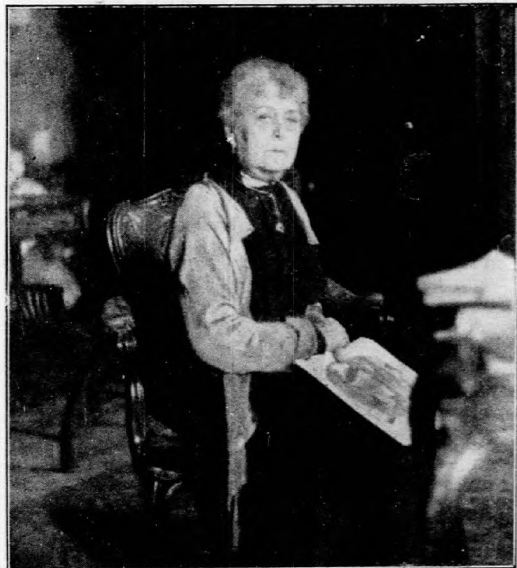
Meskó Zoltán a «*Vasárnap*» főmunkatársa. Mint olvasóink előtt ismeretes, a «*Vasárnap*» és a «*Faluszövetség*» között teljesen azonos céljaiknak hatásosabb megvalósításáért, szoros kapcsolat létesült. Ennek a kapcsolatnak külső bizonyossága, hogy a Faluszövetség szervezőbizottság elnöke, Meskó Zoltán, nemzetgyűlési képviselő, volt államtitkár, a «*Vasárnap*» főmunkatársa lett. A magunk részéről örömmel üdvözlöljük őt s annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy munkássága lapunk részére erőbeli gyarapodást, olvasóközönségünk részére pedig sok élvezetes, tanulságos órát fog szerezni.

Uj főispánt kapott Somogy megye. A kormányzó a belügy-miniszter előterjesztésére *Sárközy Györgyöt*, Somogy vármegye főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmentette és *Fischer Ferenc dr.* Baranya vármegye és Pécs szabad királyi város főispánját állásaiban való meghagyása mellett Somogy vármegye főispánjává nevezte ki.

A Népszövetség főbiztosa visszaérkezett Budapestre. *Smith Jeremiás*, a Népszövetség főbiztosa, az elmúlt héten visszaérkezett Budapestre. A főbiztos tudvalevően november elején kezdte meg szabadságát, amelyet hazájában, Amerikában töltött. Egészségi állapotának nagyon jót tett a hosszabb pihenő és most újult erővel lát hozzá munkájához.

Vass miniszter az árvíz borzalmas pusztításairól. Vass József népjóléti miniszter nyilatkozata szerint az árvíz 31.000 magyar holdat öntött el tanyákkal és épületekkel együtt és mintegy 48.000 hold területet, amelyről a lakosság elmenekült. A gyűjtési akciónak legfőbb feladata, hogy a menekülteket és állatállományukat élelmezni tudja és hogy a menekültek hiányos ruházatát mielőbb pótolja. Tekintettel arra, hogy a vidéken lakó jobb módú lakosság önfeláldozóan jön a károsultaknak segítségére, a gyűjtés eredményéből e célra is csak kisebb összeget kell majd igénybe venni. Nagyobb összegre lesz azonban szükség a *vetőmag beszerzésére*, melyre a károsult gazdáknak *hosszabb lejáratú kamattalan kölcsönt fognak nyújtani*, melyre fedezetet fekvőségeik fognak képezni. A legnagyobb gondot az *ötszázötven tanyai épület felépítése fogja képezni*, ami a gyűjtési akció legsürgősebb feladata, mert a hajlékba visszatérő gazda fogja legkönnyebben, leggyorsabban és a legkisebb anyagi áldozattal hajlékát ismét felépíteni. A Bodrog és Tisza összefolyásánál *tizenegy község épülete dőlt romba s mintegy négyezszázötvenkét család lett hajléktalan*. A miniszter megállapítása szerint az egész kár a kölcsönök, valamint a házak megmaradt alkatrészeinek beszámítása mellett *huszonöt milliórd körül mozoghat*. Ezt az összeget kell a gyűjtési akció eredményétől várni. A gyűjtési akció megindítására az *Árvíz-károsult Területek Felszámoló Országos Bizottsága* alakult meg, melyben az országnak *Horthy Miklós* elnöklésével minden kiválósága képviselve van. A miniszter kéri a nagyközönséget, hogy minden adakozását e címre és ne közvetlenül az árvíz-károsult területekre küldje.

A nagyszakács csodalátók vezére Devecserben ütötte fel tanyáját. A Nagyszakácsban nagynevezhen elült csodalátás most Devecserben ütötte fel fejét. *Gál Gyula* földműves, aki a nagyszakács csodalátók vezére és agitátora volt, Devecserbe tette át székhelyét és működésének az lett az eredménye, hogy a devecseriek is «*csodát láttak*». Az agitátor szavainak hatása alatt a hívek a templomban az örökméces mellett a falon Szűz Máriát vélték látni. A plébános megállapította, hogy a *Méces oldalára oiaj csöppent, az olatat por lepte be és ennek árnyéka hasonlított emberalakhoz*. Amikor a plébános a méceset letörölte, az árnyék azonnal eltűnt. A félrevezetett nép ekkor a *plébános ellen fordult* és olyan komoly magartartást tanusított, hogy csendőrköt kellett hívni. A *csendőrség őrizetbe vette Gál Gyulát* és bezárolította a veszprími ügyészség fogházába, mert megállapították, hogy ő izgatta fel a népet.

† Blaha Lujza,
meghalt január hó 18-án.

Pásztorjáték Püspökladányban.

Képünk a püspökladányi római katolikus olvasóközösségében rendezett karácsonyi pástorjáték szereplőit és rendezőit mutatja be.

(Beküldte: a püspökladányi római katolikus olvasóközösség.)

A pengőtarifával olcsóbb lesz a posta. Demény Károly dr. államtitkár, a posta és távírda vezérigazgatója elnöklésével értekezlet volt, melyen az államtitkár bejelentette, hogy a postán mielőbb bevezetik a pengőtarifát, amely lényeges díjleszállítást jelent. A tervezet szerint távolsági forgalomban 20 gramm súlyú levelek szállítási díja 2000 korona (16 fillér), 250 gramm súlyú 3500 korona (28 fillér) s 500 grammig 5000 korona (40 fillér lesz). A helybeli levelezőlap szállítási díját a tervezet 600 koronáról 500 koronára (4 fillérre) szállítja le. A távírdánál a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeket tartva szem előtt, a belföldi forgalomban egy szónak díját 6 fillérben (750 korona) állapítja meg a tervezet. A távbeszélőnél a budapesti helyi előfizetési díjak annyiban változnak, hogy az alapidő a mai 100.000 koronáról tíz pengőre (125.000 korona) emelkedik, ezzel szemben azonban a beszélgetési díj 2000 koronáról 12 fillérre (1500 korona) lesz. Ez azoknál az előfizetőknél, akiknek nagyforgalmú állomásuk van, lényeges engedményt jelent. Az új értékelésű bélyegek előreláthatólag márciusban kerülnek forgalomba.

Negyedszázados jubileum. Lélekemelő, bensőséges ünnepség játszódott le Aldebrő községben, ahol Plósz István volt nemzetgyűlési képviselő, a szervezetek életnek negyedszázad óta lelkes harcosát, a kisgazdatársadalom érdekeinek minden téren eredményes és bátor szószólóját ünnepelte a község lakossága, amelynek nevében Macz Mihály, az aldebrői hitelszövetkezet alelnöke díszes ezüstbotot nyújtott át vezérüknek, Plósz Istvánnak. Az ünnepet Sveicz György, Hongrád István és Hermann János is felköszöntötték.

Tízezer lovat evett meg a főváros szegény népe egy év alatt. A fővárosi szegény néposztály ma is sok lóhúst fogyaszt. Erre jellemző, hogy *tízezer lovat evett meg tavaly Budapest szegény népe.* Érdekes, hogy a lóhús, amely békeében 80 fillérbe került, ma a békebeli 55 fillérrel egyenlő 8000 koronás árával, jelenleg az egyetlen aranyparitáson alul álló közszükségleti cikk.

A hallgatag ház. A londoni Hyde Park közelében hatóság bizottság vizsgálta meg a minap egy házat, amely harminc év óta lakatlan és a szomszéd ház lakóiban azt az aggodalmat keltette, hogy veszedelmet hozhat rájuk, mert olyan hosszú idő óta egyetlen-gyszer sem takarítottak benne. A ház ajtaja be van csukva, de ablakai nincsenek lefüggönyözve. Az ablakokon keresztül be lehet látni a pompásan bútorozott szobákba. Az ebédlőben meg van terítve az asztal és a tányérokon ételmaradványok láthatók. Harminc évvel ezelőtt terítették meg ezt az asztalt és a ház úrnője, egy előkelő származású, akkor még fiatal és szép özvegyasszony hirtelen hagyta ott a házat. A szomszédok elbeszélése szerint elküldötte cselédeit, azután bezárta a ház kapuját és elutazott Londonból ismeretlen helyre. Harminc év óta minden estendőben megküldi a hatóságnak a ház adóját. A hatósági bizottság semmi okot nem talált arra, hogy kinyitassa a már titokzassá vált házat és a lezárt kapu tovább fogja őrizni lakatlanságának titkát.

A frankhamisítási ügy újabb fejleményei. Az európai botrányra dagadt frankhamisítás ügyében hetek óta pártatlan lendülettel tartó nyomozás megállapította, hogy *Nádasy Imrét* egy Chaim Schulz nevű zsidó ugattra be a pénzhamisításba. Schulz a frankhamisítás megindulása után eltűnt Budapestről, egyenesen Párisba utazott és ott leleplezte az egész ügyet, kiszolgáltatván a frankhamisításban résztvevő emberek névsorát. A rendőrség most ennek a Schulznak a kézrekerítésén fáradozik, a franciák azonban nem adnak közelebbi adatokat a hitvány szerepet játszó besúgóról. A frankhamisítási ügynek egyébként újabb letartóztatottja is van, Schwetz Tibor dr. tisztviselő, akinek szintén szerepe volt a hamis ezerfrankosok terjesztésében. Schwetz a rendőrségen beismerte, hogy ő is helyezett el Olaszországban hamis ezerfrankosokat, így beismerése alapján letartóztatták. Kihallgatta az ügyész *Zadravetz István* tábori püspököt és *Baross Gábot* a postatakarékpénztár vezérigazgatóját, a Társadalmi Egyesületek Szövetségének elnökét is. A nyomozás most abban az irányban folyik, hogy megállapítsák, kik pénzelték a frankhamisítási ügyet, amelynek újabb megsejtése az, hogy a Francia Bank nagyszösségű kártérítésre tart igényt *Windischgraetz Lajos herceggel* szemben. Az ügy külpolitikai hullámai lassankint teljesen elűnnek. A hivatalos francia körök állásfoglalása, amely hangsúlyozza, hogy a franciák szemében is kétségtelen, hogy *közönséges bűncselekményről van szó*, leszerelte a főleg cseh oldalról indult uszító hadjáratot. A Magyarországot gyalázó külföldi sajtó hangja elcsendesedik s most már külföldön is egyre több elismeréssel adoznak *Bethlen István* főnöknek, aki kíméletlen eréllyel járt el a bűnösökkel szemben. Annál felháborítóbb, hogy *egyes budapesti liberális lapok nem szánnek meg gyanúsításokkal és valóságos tápot adnak a Magyarországot gyalázó cseh sajtónak.* A magyar társadalom részéről épp ezért erélyes mozgalom indult meg, hogy a kormány kíméletlenül számoljon le a nemzetietlen és hazafiatal sajtóval.

Egy indiai fejedelemasszony.

Képünk a rejtelmes India egyik mesébe illően gazdag maharadzásjának (uralkodójának) özvegyét mutatja be: sajtószomszédja nemzeti viselkedésén, fátýollal az erán.

Az Újságíró-sorsjegyek elősorolása. Az Újságírók Kórház és Szanatórium Egyesülete január 16-án ejtette meg az újságíró tárgysorsjáték szerencsehúzását. A szerencsekerékül a 2-, 4- és 7-es számokat húzták ki, ami azt jelenti, hogy a február hó 14-én meg-ejtendő szerencsehúzás száztízmillió szerencsényre pályázhatnak mindazok a sorsjegyek, amelyeknek nyszámában a fenti három szám bármelyike előfordul. Az április 8-iki főhúzáson azonban az összes sorsjegy kivétel nélkül részvesznek, még azok is, amelyek a február 14-iki húzáson nyertek.

Peyer Károly hat hónapi fogházra ítéltek kormányzó-sértésért. A büntető törvényszéknek mostanában tárgyalták Peyer Károly kormányzóserzési bűnperét. A vádirat szerint Peyer Károly a Demokrata Kör egyik vacsoráján történt felszólalásakor a kormányzó személyéről úgy nyilatkozott, mintha a kormányzó szélsőjobboldali bűnöseknek, bombamerénylőknek az amnesztia adásával büntetlenségét biztosított volna és látogatásával is csak a szélsőjobboldali sajtóorgánumok helyiségeit tiszteli meg. Peyer a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert ő nem a kormányzó személyével foglalkozott felszólalásában, hanem a kormányzati rendszert bírálta. Az elnök ezután kihallgatta a tanukat, az összes politikai napilapoknak tudósítót, akik a vacsorán részt vettek, azután Rassay Károlyt, Vanczák Jánost és még több tanut és a «Népszava» munkatársát. A védő és a vádbeszédek után a bíróság kihirdette az ítéletet, mely szerint *bűnösnek mondja ki Peyer Károlyt kormányzóserzésben és ezért hathónapi fogházra és tízmillió korona pénzbüntetéssel sújtotta.* Mellébüntetéséért háromévi hivatalvesztést is kimondott a bíróság. Az ügyész megnyugodott, a védő fellebbezett.

A csehek megjárdék egy tiszokolos bankjegy irredenta felírásától. Sidon Károly felvidéki kereskedő pénzt akart feladni a postahivataltban. A pénz lefizetése után a hivatalnok kijelentette, hogy egy tiszokolos bankjegyet lefogal, mert irredenta felírások vannak rajta. A kereskedő ámulva látta, hogy a bankjegy szélén ilyen felírások vannak: «Nem, nem, soha!» «Szegény hazám, Magyarország». «Aki másnak szabadságát bilincsekbe veri, nem érdemi meg, hogy szabad legyen». A kereskedőt a csendőrség kihallgatta, de nem tudott biztos felvilágosítást adni a bankjegy eredetéről. Am a cseh hatóság nem nyugszik és folytatja a nyomozást, hogy ki írta tele oly félelmetes dolgokkal az immár őrizetbe vett bankjegyet.

Az ablakon át agyonlőtték Tiszasüly főjegyzőjét. Tálás Imrét, Tiszasüly község főjegyzőjét hivatalos helyiségében az ablakon keresztül két lövéssel megölték. A lövések az íróasztala mellett dolgozó szerencsétlen embert fején találták. Aznap a nem messze fekvő kisköire határban holtan találták Halas József gazdálkodót. Tálás főjegyző meggyilkolásával Halast gyanúsítják, mivel régebben már meggyilkolt egy embert és ekkor még egy gyilkosság elkövetésével fenyegetőzött. A közséretben álló Tálás főjegyző halála az egész megyében nagy megdöbbenést és mély részvételt kelt.

Izgalmas jelenet a Lánchídon. Izgalmas jelenet játszódott le a napokban a budapesti Lánchídon. Egy fiatal leány a Budára vezető gyalogút pesti hídfőjéhez közel hirtelen felugrott a lánctartó párkányzatra és a Dunába akart ugrani. A járőkelők közül egy munkásasszony észrevette, elkapta a leány lábát, mire az életunt követlenül az oroslán előtt elesett. Néhány métert még tovább küszört a párkányon, majd elvesztette eszméletét. Két túzóltó fölmászott a párkányra, a leányt kötelekkel megkötötték és csak így sikerült mintegy negyedóra munkával leemelni a hídról. Az életunt leányt ezután a főkapitányságra előállították. Itt megmondotta, hogy Reiszmann Mária a neve, kiszolgálóleány. Élet-útsága okául azonban nem adott felvilágosítást.

Macska okozta a szenci gőzmalom pusztulását. Szenci december 23-án légett a gőzmalom, amely Eszterházy Károly tulajdona volt. A tüzet rövidzárlat okozta és pedig az eddigi feltevés szerint, igen különös módon. Egy macska, amelyet az egeré puszitása miatt csuktak be a malomba, a villanyvezeték közé került és rövidzárlatnak lett az előidézője. A macska tetemét meg is találták a drótok között. A kár mintegy három millió cseh korona, amelyből biztosítás révén csak kevés térül meg.

Gyermekgyilkos anya. Eger város határában a rendőrség egy tíznapos fiúcsesemő hulláját találta. A gyermeket megfojtották a nyakára kötött hosszú vászonszalaggal. Megállapítást nyert, hogy a gyermek anyja Hallai Gyuláné született Nagy Gizella huszonkétéves cseléd, aki beismerte, hogy *gyermekét karcsosny előtt két nappal előre megfojtott szándékkal megfojtotta.* A lelketlen anyát letartóztatták és az ügyészségnek adták át.

Újabb oláh kultúrtevény. Vízkereszt ünnepének éjszakáján a kegyeletes érzést mélyen sértő, durva támadás történt a Csángó-vidék egyik községében, Cse hát falu Piac-terén. Ezen a téren harminchétt évvel ezelőtt a kegyelet vasráccsal körülvevő síremléket állított annak az ötvenévi csángó magyar vértanúnak, akiket az 1848—1849-es szabadságharc alatt az osztrák császár zsoldosai Hétfaluban lemészároltak. Vízkereszt éjszakáján 10 oláh suhanc jelent meg a Fő-téren, elvág-ták a villanyvezeték és a sötétség leple alatt csákányokkal lerombolták az ötvenévi csángó magyar síremléket.

A fiatal görög szerzeteseknek el kell hagyni a kolostort. Pangalos tábornok, aki nemrégén Görögországban a diktatóri hatalmat vette a kezébe, rendeletet adott ki, amelyben meghagyta, hogy a szerzetesek csak abban az esetben maradhatnak kolostorban, ha ötvenedik esztendőjüket betöltötték. Mindazok a szerzetesek — parancsolja a rendelet — akik ötvenedik esztendőjüket még el nem érték, a rendelet kibocsátásától számított nyolc napon belül tartoznak elhagyni a kolostor épületét s kötelesek a reverendát levetni és foglalkozás után nézni. Aki a rendelet ellen vét, négy évig terjedő fegyházzal büntetendő. A diktátor intézkedése nagy megdöbbenést keltett. A főpapok értekezletre gyűltek össze és ezen elhatározták, hogy küldetésben mennek a diktátorhoz és megmagyarázzák neki, hogy a rendelet súlyosan sérti az egyház érdekeit.

Rabolót magyar földön osztozkodnak a csehek. Alsócsallóközben van Kálnoky Sándor grófnak kilenczere holdas uradalma, amelyből a cseh földreform hatszáz holdat hagyott meg, a többit elnyelte. A csehek az elszedett földeket maguk között osztják ki, így Bella Metód Mátyás pozsonyi zsupán ezerkétszáz katasztrális holdat kap ajándékba. A csehek valamennyi magyar gazdasági alkalmazzottnak felmondottak, úgy hogy körülbelül háromszáz magyar embernek kell elvándorolnia az ősi földjéről.

Borzalmas gyermekgyilkosság egy pincében. A németországi Kottbusban borzalmas gyilkosságnak jöttek nyomára, amelynek áldozata egy tízenhárom esztendő kislány, Hertha Kuschnke volt. A leány az ottani polgári iskolába járt; mint ahogy messze lakott az iskolától, biciklivel tette meg oda és vissza az utat. Egy napon az iskolából kijövet, lement az iskola pincéjébe biciklijéért és nem tért onnan többé vissza. Barátjának egy darabig várt rá, azután hazament és jelentette a dolgot szüleinek. Vallatora fogták a fűtőt, aki bevallotta, hogy ő tette el láb alól a leányt. Amikor ugyanis Hertha lejött a pincébe, a fűtő nekigroty, leteperete a leányt és merényletet akart ellene elkövetni, de a leány védekezett és sikoltozni kezdett, mire a fűtő vadsorronggal úgy fejbeütötte, hogy szörnyet halt. Ezután, hogy a nyomokat eltüntesse, beledobta a szerencsétlen leány holttestét a kazánba.

A zalaszentgróti főjegyző öngyilkossága. Megirtuk, hogy Sztrokay György zalaszentgróti főjegyző öngyilkosságának okáról az a hír terjedt el, hogy a jegyző ötvenmillió korona pénzhiány miatt rovancsolás közben követelt el öngyilkosságot. Ez a hír, mint utóbb kiderült, minden alapot nélkülöz. Illetékes helyen megállapították, hogy Sztrokay főjegyző halála semmiféle hivatali szabálytalansággal összefüggésben nincs. A közbecslésben álló szepőlteni jellemű főjegyző súlyos és idült idegja következtében követte el tragikus tettét. Halála úgy hivatali feleltesemél, mint az egész megyében általános részvételt keltett.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Citerái,
Harmoniumjai, Beszélőgépei,
Cimbalomjai, továbbá az összes
Hangszerek itt a
gyárban kaphatók.

Romlott hangszereket
művésziessé javít.

Legjobb Húrok.

Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott
hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. — Telefon: József 16—81.

Pásztorjáték Püspökladányban.

Képünk a püspökladányi római katolikus olvasókör helyiségében rendezett karácsonyi pástorjáték szereplőit és rendezőit mutatja be.

(Beküldte: a püspökladányi római katolikus olvasókör.)

A pengőtarifával olcsóbb lesz a posta. Demény Károly dr. államtitkár, a posta és távírda vezérigazgatója elnöklésével értekezlet volt, melyen az államtitkár bejelentette, hogy a postán mielőbb bevezetik a pengőtarifát, amely lényeges díjleszállítást jelent. A tervezet szerint távolsági forgalomban 20 gramm súlyú a levelek szállítási díja 2000 korona (16 fillér), 250 gramm súlyú 3500 korona (28 fillér) s 500 grammig 5000 korona (40 fillér lesz). A helybeli levelezőlap szállítási díját a tervezet 600 koronáról 500 koronára (4 fillérre) szállítja le. A távírdánál a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeket tartva szem előtt, a belföldi forgalomban egy szónak díját 6 fillérben (750 korona) állapítja meg a tervezet. A távbeszélőnél a budapesti helyi előfizetési díjak annyiban változnak, hogy az alapdíj a mai 100.000 koronáról tíz pengőre (125.000 korona) emelkedik, ezzel szemben azonban a beszélgetési díj 2000 koronáról 12 fillérre (1500 korona) leszáll. Ez azoknál az előfizetőkönél, akiknek nagyforgalmú állomásuk van, lényeges engedményt jelent. Az új értékeljesű bélyegek előreláthatólag márciusban kerülnek forgalomba.

Negyedszázados jubileum. Lélekemelő, bensőséges ünnepség játszódott le Aldebrő községben, ahol Plósz István volt nemzetgyűlési képviselő, a szövetkezeti életnek negyedszázad óta lelkes harcosát, a kisgazdatársadalom érdekeinek minden téren eredményes és bátor szószólóját ünnepelte a község lakossága, amelynek nevében Macz Mihály, az aldebrői hitelszövetkezet alelnöke díszes ezüstbotot nyújtott át vezérüknek, Plósz Istvánnak. Az ünnepet Sveitzer György, Hongrád István és Hermann János is felköszöntötték.

Tízezer lovat evett meg a főváros szegény népe egy év alatt. A fővárosi szegény népszótály ma is sok lóhúst fogyaszt. Erre jellemző, hogy *tízezer lovat evett meg tavaly Budapest szegény népe.* Érdekes, hogy a lóhús, amely kébében 80 fillérbe került, ma a békebeli 55 fillérrel egyenlő 8000 koronás árával, jelenleg az egyetlen aranyparitáson alul álló közsükegyleti cikk.

A hallgatag ház. A londoni Hyde Park közelében hatósági bizottság vizsgálta meg a minap egy házat, amely harminc év óta lakatlan és a szomszéd ház lakóiban azt az aggodalmat keltette, hogy veszedelmet hozhat rájuk, mert olyan hosszú idő óta egyetlen-gysem takarítottak benne. A ház ajtaja be van csukva, de ablakai nincsenek lefüggönyözve. Az ablakokon keresztül be lehet látni a pompásan bútorozott szobákba. Az ebédlőben meg van terítve az asztal és a tányérokon ételmaradványok láthatók. Harminc évvel ezelőtt terítették meg ezt az asztalt és a ház úrnője, egy előkelő származású, akkor még fiatal és szép özvegyasszony hírtelen hagyta ott a házat. A szomszédok elbeszélése szerint elküldötte cselédeit, aztán bezárta a ház kapuját és elutazott Londonból ismeretlen helyre. Harminc év óta minden esztendőben megküldi a hatóságnak a ház adóját. A hatósági bizottság semmi okot nem talált arra, hogy kinyitassa a már titokzatosság vált házat és a lezárt kapu tovább fogja őrizni lakatlanságának titkát.

A frankhamisítási ügy újabb fejleményei. Az európai botrányra dagadt frankhamisítás ügyében hetek óta pártlan lendülettel tartó nyomozás megállapította, hogy *Nádasy Imrét* egy Chaim Schulz nevű zsidó ugratta be a pénzhamisításba. Schulz a frankhamisítás megindulása után eltűnt Budapestről, egyenesen Párisba utazott és ott leleplezte az egész ügyet, kiszolgáltatván a frankhamisításban résztvevő emberek névsorát. A rendőrség most ennek a Schulznak a kézrekerítésén fáradozik, a franciák azonban nem adnak közelebbi adatokat a hitvány szerepet játszó besugórol. A frankhamisítási ügynek egyébként újabb letartóztatottja is van, *Schwetz Tibor* dr. tisztviselő, akinek szintén szerepe volt a hamis ezerfrankosok terjesztésében. Schwetz a rendőrségen beismerte, hogy ő is helyezett el Olaszországban hamis ezerfrankosokat, így beismerése alapján letartóztatták. Kijelentette az ügyész *Zadravetz István* tábori püspököt és *Baross Gábot* a postatakarékpénztár vezérigazgatóját, a Társadalmi Egyesületek Szövetségének elnökét is. A nyomozás most abban az irányban folyik, hogy megállapítsák, kik pénzelték a frankhamisítási ügyet, amelyek újabb meglepetése az, hogy a Francia Bank nagyszösségű kártérítésre *tart igényt Windischgrätz Lajos herceggel szemben.* Az ügy külpolitikai hullámai lassankint teljesen elűnnek. A hivatalos francia körök állásfoglalása, amely hangsúlyozza, hogy a franciák szemében is kétségtelen, hogy *közönséges bünteselekményről van szó,* leszerelte a főleg cseh oldalról indult üszítő hadjáratot. A Magyarországot gyalázó külföldi sajtó hangja elcsendesedik s most már külföldön is egyre több elismeréssel adóznak *Bethlen István* főnöknek, aki kiméletlen eréllyel járt el a bűnösökkel szemben. Annál felháborítóbb, hogy *egyes budapesti liberális lapok nem szánnek meg gyanúsításokkal és valósággal tápot adnak a Magyarországot gyalázó cseh sajtónak.* A magyar társadalom részéről ép ezért erélyes mozgalom indult meg, hogy a kormány kiméletlenül számoljon le a nemzetietlen és hazafiatlan sajtóval.

Egy indiai fejedelmesszony.

Képünk a rejtelmes India egyik mesébe illően gazdag maharadszájának (uralkodójának) özvegyét mutatja be: sajátságos nemzeti viseletben, fátýallal az arcán.

Az Újságíró-sorsjegyek elősorolása. Az Újságírók Kórház és Szanatórium Egyesülete január 16-án ejtette meg az újságíró tárgysorsjáték szerencsehúzását. A szerencsekerékbe 2-, 4-, 6- és 7-es számokat húzták ki, ami azt jelenti, hogy a február hó 14-én meg-ejtendő szerencsehúzás százötvenmillió nyeresémeire pályázhatnak mindazok a sorsjegyek, amelyeknek sorszámában a fenti három szám bármelyike előfordul. Az április 8-iki főhúzáson azonban az összes sorsjegyek kivétel nélkül résztvesznek, még azok is, amelyek a február 14-iki húzáson nyertek.

Peyer Károly hat hónapi fogháza ítélték kormányzó-sértésért. A büntető törvényszéknek mostanában tárgyalta Peyer Károly kormányzóesetét. A vádirat szerint Peyer Károly a Demokrata Kör egyik vacsoráján történt felszólalásakor a kormányzó személyéről úgy nyilatkozott, mintha a kormányzó szélsőjobboldali bűnösöknek, bombamérnyölöknek az amnesztia adásával büntetlenségét biztosított volna és látogatásával is csak a szélsőjobboldali sajtóorgániumok helyiségeit tiszteli meg, Peyer a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert ő nem a kormányzó személyével foglalkozott felszólalásában, hanem a kormányzati rendszert bírálta. Az elnök ezután kihallgatta a tanukat, az összes politikai napilapoknak tudósított, akik a vacsorán részt vettek, azután Rassay Károlyt, Vanczák Jánost és még több tanut és a «Népszava» munkatársát. A védő és a vádbeszédek után a bíróság kihirdette az ítéletet, mely szerint bűnösnek mondja ki Peyer Károlyt kormányzósértésben és ezért hathónapi fogháza és tízmillió korona pénzbüntetéssel sújtotta. Mellékbüntetéséért háromévi hivatalvesztést is kimondott a bíróság. Az ügyész megnyugodott, a védő fellebbezett.

A csehek megjáradék egy tiszokos bankjegy irredenta felírásától. Sidon Károly felvidéki kereskedő pénzt akart feladni a postahivatalban. A pénz lefizetése után a hivatalnok kijelentette, hogy egy tiszokos bankjegyet lefogal, mert irredenta felírások vannak rajta. A kereskedő ámulva látta, hogy a bankjegy szélén ilyen felírások vannak: «*Nem, nem, soha!*» «*Szegény hazám, Magyarország.*» «*Aki másnak szabadságát bíntesekbe veri, nem érdemli meg, hogy szabad legyen.*» A kereskedő a csendőrség kihallgatta, de nem tudott biztos felvilágosítást adni a bankjegy eredetéről. Am a cseh hatóság nem nyugszik és folytatja a nyomozást, hogy ki írta tele oly félelmetes dolgokkal az immár *örízethez* vett bankjegyet.

Az ablakon át agyonlőtték Tiszasüly főjegyzőjét. Tólas Imrét, Tiszasüly község főjegyzőjét hivatalos helyiségében az ablakon keresztül két lövéssel megölték. A lövések az íróasztala mellett dolgozó szerencsétlen embert fején találták. Aznap a nem messze fekvő kisköri határban holtan találták Halas József gárdaközlőt. Tólas főjegyző meggyilkolásával Halast gyanúsítják, mivel régebben már meggyilkolt egy embert és ekkor még egy gyilkosság elkövetésével fenyegetőzött. A közserzetben álló Tólas főjegyző halála az egész megyében nagy megdöbbenést és mély részvételt kelt.

Izgalmas jelenet a Lánchídon. Izgalmas jelenet játszódott le a napokban a budapesti Lánchídon. Egy fiatal leány a Budára vezető gyalogút pesti hídfőjéhez közel hirtelen felugrott a lánctól tartó párkányzatra és a Dunába akart ugrani. A járőrökkel közül egy munkásasszony észrevette, elkapta a leány lábát, mire az életunt követlenül az oroslán előtt elesett. Néhány métert még tovább kúszott a párkányon, majd elvesztette eszméjét. Két túzóltó fölmászott a párkányra, a leányt kötelekkel megkötötték és csak így sikerült mintegy negyedóra munkával leemelni a hídról. Az életunt leányt ezután a főkapitányságra előállították. Itt megmondotta, hogy Reiszmann Mária a neve, kiszolgálóleány. Életútsága okául azonban nem adott felvilágosítást.

Macska okozta a szenci gőzmalom pusztulását. Szencen december 23-án leégett a gőzmalom, amely Eszterházy Károly tulajdona volt. A tüzet rövidzárlat okozta és pedig az eddigi feltevés szerint, igen különös módon. Egy macska, amelyet az egerek pusztítása miatt csuktak be a malomba, a villanyvezeték közé került és rövidzárlatnak lett az előidézője. A macska tetemét meg is találták a drótok között. A kár mintegy három millió cseh korona, amelyből biztosítás révén csak kevés térül meg.

Gyermekgyilkos anya. Eger város határában a rendőrség egy tíznapos fiúcsomót hulláját találta. A gyermeket megfojtották a nyakára kötött hosszú vászonszalaggal. Megállapított nyert, hogy a gyermek anyja Hallai Gyuláné született Nagy Gizella huszonkétéves cseléd, aki beismerte, hogy gyermekét *kardcsomoy* elűt két nappal előre megfojtott szándékkal megfojtotta. A lelketlen anyát letartóztatták és az ügyészségnek adták át.

Újabb oláh kulturtény. Vízkereszt ünnepének éjszakáján a kegyeletes érzést mélyen sértő, durva támadás történt a Csángó-vidék egyik községében, Cse hát falu Piac-terén. Ezen a téren harminchét évvel ezelőtt a kegyelet vasráccsal körül-vett sármelékét állított annak az ötvenévi csángó magyar vértanúnak, akiket az 1848—1849-es szabadságharc alatt az osztrák császár zsoldosai Hétfaluban lemészároltak. Vízkereszt éjszakáján 10 órák suhanc jelent meg a Fő-terén, elvág-ták a villanyvezeteket és a sötétség leple alatt csákányokkal le-rombolták az ötvenévi csángó magyar sármelékét.

A fiatal görög szerzeteseknek el kell hagyni a kolostort. Pangalos tábornok, aki nemrégben Görögországban a diktatóri hatalmat vette a kezébe, rendeletet adott ki, amelyben meghagyta, hogy a szerzetesek csak abban az esetben maradhatnak kolostorban, ha ötvenedik esztendőjük betöltötték. Mindazok a szerzetesek — parancsolja a rendelet — akik ötvenedik esztendőjük még el nem érték, a rendelet kibocsátásától számított nyolc napon belül tartoznak elhagyni a kolostor épületét s kötelesek a reverendát levetni és foglalkozás után nézni. Aki a rendelet ellen vét, négy évig terjedhető fegyházzal büntetendő. A diktátor intézkedése nagy megdöbbenést keltett. A főpapok értekezletre gyűltek össze és ezen elhatározták, hogy küldetésében mennek a diktátorhoz és megmagyarázzák neki, hogy a rendeletet súlyosan sérti az egyház érdekeit.

Raboló magyar földön osztozkodnak a csehek. Alsócsallóközben van Kálnoky Sándor görnök kilenczer holdas uradalma, amelyből a cseh földreform hatszáz holdat hagyott meg, a többi elnyelte. A csehek az elszedett földeket maguk között osztják ki, így Bella Metód Mátyás pozsonyi zsupán ezerkétszáz katasztrális holdat kap ajándékba. A csehek valamennyi magyar gazdasági alkalmazzottak felmondottak, úgy hogy körülbelül háromszáz magyar embernek kell elvándorolnia az ősi földjéről.

Borzalmas gyermekgyilkosság egy pincében. A németországi Kottbusban borzalmas gyilkosságnak jöttek nyomára, amelynek áldozata egy tizenhárom esztendő kisleány, Hertha Kusche volt. A leány az ottani polgári iskolába járt; minthogy messze lakott az iskolától, biciklivel tette meg oda és vissza az utat. Egy napon az iskolából kijövet, lement az iskola pincéjébe biciklijéért és nem tért onnan többé vissza. Barátjaé egy darabig várt rá, azután hazament és jelentette a dolgot szüleinek. Vallatóra fogták a fűtőt, aki bevallotta, hogy ő tette el láb alól a leányt. Amikor ugyanis Hertha lejött a pincébe, a fűtő nekiugrott, leteperte a leányt és merény-letet akart ellene elkövetni, de a leány védekezett és sikoltozni kezdett, mire a fűtő vasdoronggal úgy fejbeütötte, hogy szörnyet-halt. Ezután, hogy a nyomokat eltüntesse, beledobta a szerencsétlen leány holttestét a kázanba.

A zalaszentgróti főjegyző öngyilkossága. Megirtuk, hogy Sztrokay György zalaszentgróti főjegyző öngyilkosságának okáról az a hír terjedt el, hogy a jegyző ötvenmillió korona pénzhiány miatt rovacsolás közben követelt el öngyilkosságot. Ez a hír, mint utóbb kiderült, minden alapot nélkülöz. Illetékes helyen megállapították, hogy Sztrokay főjegyző halála semmiféle hivatali szabálytalansággal összefüggésben nincs. A közbeszülésben álló szepőlten jellemű főjegyző súlyos és idült idegja következtében követte el tragikus tettet. Halála úgy hivatali felelősséinél, mint az egész megyében általános részvételt keltett.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Citerái,
Harmoniumjai, Beszélőgépei,
Cimbalomjai, továbbá az összes
Hangszerek itt a
gyárban kaphatók.

Romlott hangszeret
művésziessé javít.

Legjobb Húrok.

Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott
hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. — Telefon: József 16—81.

Elismerés az Ecclesia Harangműveknek. A tésefai református mai Egyház nagytiszteletű és tekintetes tanácsához! Alulírott a mai napon megbízatásomnak eleget tehettem, a tésefai református egyház hithű áldozatkészségéből megalkotott kettő harangot az Ecclesia Harangművek r. t. öntőműhelyében, mint szakértő, megvizsgáltam s a tésefai református egyház nevében át is vettem. A szerződés I., II., IX. és X-ik pontjainak mindenben teljesen megfelelő. A harangok alaphangja, hangjának szárnyaló vivőképessége, a harmóniába való illeszkedése, a felhangok csengése s a hangrezgés hosszu időtartama az Ecclesia-Harangművek r. t.-ot dicsérik. A hangrezgésnél sokszor hallható kellemetlen zörít jeit nem észlelhető. Külső díszítése és felirata is mindenben megfelelő a szerződés pontjainak. A harangok azonnali szállítását az egyház nevében elrendelem s folyó hó 16-án való vasúti feladásra a cég megbízottja ígéretet is tett. Mindezek után maradok a tésefai református egyház nagytiszteletű és tekintetes tanácsának Budapest, 1925. december 15-én, mely tisztelettel Mikó Ernő s. k. kormánytanácsos, akadémiai professzor. — És ugyancsak Tésénfáról jött meg egy levél, vonalozott papíron, lekerékített székkel, melyet nemcsak irodalmi érdekessége miatt közlünk, hanem értéke miatt is. A zenetudós tanár véleménye mellett az egyszerű polgárember lelkeinek ószinte megnyilatkozása a legfényesebb bizonyíték amellett, amit mi harangjainkról állítottunk, hogy a tökéletes zenéjű harangnak hatása még a zenéhez mit sem értő lélekre is egészen más, mint a rikácsoló, dörmögő, hamis oktavú, termékeküli stb. harangnak. Ha a fülre más a hatása, akkor a lélekre is más. Ime eredeti helyesírással:

Tisztelt Haranggyáros Urnak Buda Pest! Tudatom, hogy eszer köszönetet mondok és a szent atyánk ből Áldását Nyugasa a keszére és a fejére a Bölcs tudalmért megérdemlőn érte keszére az Arany kitüntetését minék utána Sok város Bejártam szép szólaúsi Harangom nem halotam mert mikor elősben huztátek megkönyveztem és már 65 évem eltöltöttem sajnáltam volna evilágot íthagyni demost Nyugot szivel halok meg mert megíratnak a szépszólaúsi harangok ezért a Bölcs tudományért rá Kértem az áldást éltesen az Isten számos évekkik erőben egésében Teljes Tisztelettel Tésétfé Babos Pál.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

A szőlő.

Egyik legfontosabb terményünk a szőlő s a belőle készített bor. Rendes gazdasági viszonyok között a legfőbb jövedelmi forrása volt egyes vidékeknek. Sajnos, az ország területének eldarabolása, a szomszéd államok ellenséges magatartása válságba sodorták a bortermelő vidékeket s ma igazán nagy gondot ad a szőlőterületek fenntartása, mivel a legtöbb helyen tele a pince, de üres a zseb. Így a megmunkáláshoz szükséges tőke előteremtése a lehető legnagyobb gondot okozza a szőlőbirtokosnak.

A mostani állapotok arra intik a szőlőtermelő gazdaközönséget, hogy ne a termelésel hagyjanak fel, hanem az értékesítés módzataival foglalkozzanak behatóban. És itt elsősorban arra kell törekedni, hogy mivel a szőlőből nemcsak bor lehet készíteni, hanem sok egyéb közhasznú élelmiszeri cikket is, lehetőleg azokat az ágakat kell felkarolni, amelyeknél az értékesítés könnyebb s nem egy esetben több hasznot hajt is.

A szőlő Kiszásziából származik, ott van az eredeti hazája, vadon is tenyészik. Már évezredekkel ezelőtt elterjedt Európa déli részeiben. Hazánkban Diocletianus római császár idejében kezdtek először ültetni az iderendelt római légiónak a Szerémségben. A tatárjárás idején csaknem teljesen kipusztultak szőlőterületeink. Helyreállításukról IV. Béla királyunk gondoskodott oly módon, hogy olasz gyarmatosokat telepített fel Tokaj, Liszka, Olaszai környékre. Mátyás király pedig a budai hegyeket Champagneból, Franciaországból és Burgundiából hozottat végnyevéül ültette be. A múlt században jöttek rá, hogy a szőlő nemcsak a hegyvidékeken, de az alföldi futóhomokon is tenyészik s jóminőségű bort ad. Először Kecskemét környékén ültettek be igen nagy területeket szőlővel s Kecskemét példáját követték aztán Cegléd, Nagykőrös, Halas, valamint a többi homokos vidéken fekvő helyiségek is. Ma már az

ügynevezett homoki borok igen erős versenytársai a régi, hírneves hegyi boroknak, sőt a közfogyasztásban — mivel termelésük olcsóbb, viszont helyes kezelés mellett a minőségük kifogástalan — igen nagy kelendősségre tettek szert.

A béke idején csemeszőlővel is erős kivitelünk volt különösen Németországba, Oroszországba s természetesen Ausztriába. Ma, sajnos, ezen a téren is nagy visszaesés mutatkozik.

Fajta szerint három nagy csoportot különböztetünk meg, ú. m. borszőlőt, csemeszőlőt és aszúsőlőt. Ha egyenletes, egyminőségű bort akarunk termelni, akkor táblánként egy fajta szőlőt kell ültetni, pl. csupa rizlingit, kadarkát stb. Általános szabály, hogy a kereskedelemben azok a borok a legkaposabbak, melyekből egy zamattal s erőfokkal minél nagyobb mennyiség áll rendelkezésre. Mivel nálunk épen ezen a téren van a legnagyobb tartsás, ezért nehéz a borok értékesítése. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a külföld az erős, édeskes borokat kedveli. Arra kell tehát törekedni, hogy az ilyen fajtaikat iltessük elsősorban. De valamennyi fajta nálunk szabály, hogy minél később szüreteljünk, mert így érik be teljesen s így ad erős, édes bort. Az aszúbornak való szőlőt csak akkor szedik, mikor már a szemek valóságos megpötyödnek, ráncosok lesznek. Es esetben ugyanis a vitzartalom, úgyszólván teljesen elpárolg belőle s megmarad a nagymennyiségű cukor. Az aszúbort így készítik, hogy a leszemezett aszott szőlőre öbort öntenek s azon megformni hagyják.

A legkiválóbb bortermelő vidékek nálunk fehér borban a tokaji, ruszti, neszmélyi, somlyói, badacsonyi, móri; vörös borban az egri, visontai, villányi, szegszárdi, budai. Külföldiekben világhírt az olasz lacrima Christi (Krisztus könnye), a spanyol madeira, a francia champagne, a német rajnai és mozeli.

Nem érdektelen azt sem tudni, hogy az egyes államok bortermése nagy átlagban minő évi termésmennyiséget mutat fel. A legnevezetesebb bortermő államok:

	Millió hektoliter
1. Franciaország, évi termés	50—60
2. Olaszország, évi termés	30—40
3. Spanyolországé	20—30
4. Magyarországé	4—5

Ez a táblázat is mutatja, hogy minő tömegekkel áll szemben a magyar termelés. Ha még azt is hozzáadjuk, hogy más államok a termelési költség jóval kevesebb, mint nálunk, érthető lesz előttünk az a nagy válság, melybe bortermelőink kerültek. Mindennél erős harc folyik a fogyasztópiac megszerzéséért. Olaszországra, Franciaországra épen olyan életkérdés borainak elhelyezése, mint reánk nézve. Nekik azonban sokkal könnyebb a helyzetük, nemcsak hatalmi állásuknál fogva — amit lebecsülni nem lehet — de azért is, mert óriási külkereskedelmi összeköttetések ezer és ezer könnyébséget nyújtanak számukra. A francia konyak, a francia pezsgő világcikk. Mindenütt keresik.

A bor nemcsak fontos jövedelmet adó termény, hanem a jókedvnek is szülője. Régi mondás: „Bort megissza magyar ember, jól teszi”. Mennyi vigasság, jókedv, mennyi paján élek fakadt már a boradat jókedvből. A költők megénekelték százezerféleképpen s a világ minden nyelvén. A magyar költők közül különösen híres borfaló költője Csokonai Vitéz Mihály és Petőfi Sándor. Petőfifől származik az általánosan ismert vers, mely ilyenformán szól:

„Miert nem tesz az Ursten csodát,
Változtatná bórát a Tiszát,
Én meg lennék a Duna,
Hogy a Tisza belém folya!”

Aki Petőfifől ezekből a versekből itélne meg, azt hinné, hogy valami nagy ivó, borissza volt. Pedig ennek az ellenkezője az igaz, nagyon mértékletes, józan életet élt, ki még társaságban is csak épen hogy kocintgatott.

Népdalaink között ez szeri, se száma a bordanak; réginek épen így, mint az újabb keletűnek. Ami azt bizonyítja, hogy apánk, ősapánk épen úgy kedvelői voltak ennek a nemes italnak, mint jómagunk. Még a szociális érzeknek is egyik legregibeb megnyilatkozása a szőlőkapáláshoz fűződik. Mátyás királyról szól a monda, aki egy vidám mulatozás közben arra hivta fel az urakat, hogy most kapáljanak ők, a munkások meg addig igyanak.

Száz szóknak egy a vége. A szőlő nagyon hasznos növény. Okosan gazdálkodva vele, hasznára van testnek, léleknek. Megtölti az aszúnyézzel (sajnos, ma nem), de megtölti a bánatos emberi lelket jókedvvel is.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Vilmos császár-út 32. szám.

Ajánlja az Állami Gépgyár kitűnő gyártmányait, u. m.: Gőz-, benzín- és szivárgókomobilokat, acélkeretű, golyós-csapágvas cséplőket, gőz- és villamosszárítókészleteket és utimozdonyokat, szalmakalozókat, löherrefejítőket stb. stb. és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges gazdasági gépeket és eszközöket.

TRÉFÁK

Elszólta magát.

Asszony: Mit tennél, édesem, ha én meghalnék?
Férj: A fájdalomtól megőrülnék.
Asszony: És megnősülnél-e még egyszer?
Férj: No, ennyire még sem bolondulnék meg.

Megmagyarázta.

A feleség: Mit jelentsen ez, fiacskám, hogy te éjjel felkelsz és bört iszol?
Férj: Kérlek, azt álmodtam, hogy pörköletet ettem és nagyon sós volt.

(Beküldte Papp Etelka Csolyóspusztáról.)

Talán elfalálta...

Igy szól a mészáros a segédjéhez:
— Menjen ki, Lajos, a vásárra és vegyen két marhát.
Lajos a vásárról visszatér és jelenti:
— Nincs az egész vásáron egy marha sem.
— Nem is talál maga sehol semmit — förmed rá a gazda —
majd kimegyek én a vásárra, lesz ott marha mindjárt!

(Beküldte Kollmann Ferenc Totnáról.)

A részeg bölcsesége.

Sáros utcán jökevényben megy a bíró a kántor komával. Mind a ketten a koresmból jönnek. A hamis föld nem akar lábaik alatt maradni, végre is bíró koma elesik s végignyúlik a sárban. A kántor koma csak nézi.

— Hát ne hagyjon itt koma egyedül — méltatlankodik a sárban fekvő bíró — hanem emeljen már fel.
— Felemelni — szól a koma bölcsen, megdondolva, amit mond — azt nem tehetem, hanem melléfeküdni, azt megtehetem.

(Beküldte Kampis Géza Halásziáról.)

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

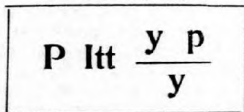
(Beküldte Skirta J. Ferenc Dövényről.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Csáki Róza Tiszavárkonyról.)

3. Betűrejtvény.

(Beküldte Tóth Katóka Csárról.)

4. Verses számrejtvény.

- 1, 2, 3. Fejét verik, lábbal szalad,
5, 6. Kicsit húzzák, máris szakad,
7, 8, 9, 10. Enélkül a ruha rólád,
Lefordulhat, bárhogy óvjád,
7, 8, 9, 10, 11. Tátra töve tömve vele,
Soknak kedvenc eledle.
1—11. Így egészben azzal rokon,
Láthatod a piacokon.

(Beküldte Kis Bagoly Károly Botykáról.)

5. Keresztzórejtvény.

1.	2.	3.	4.
	5.	6.	
7.	8.		9.
	10.		
11.			12. 13.
	14.	15.	
16.		17.	

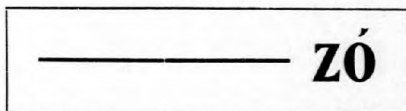
Vízszintes sorok.

1. Titkos megbízott.
2. Jelen.
3. Borra mondják.
4. Téli eső.
5. Az államé.
6. Veszedelem fegyver.
7. Embernek, állatnak fontos.
8. Kísbíró teszi.
9. Népfaj.
9. Vonat, autó teszi.
10. Erdőben van.
10. Időháztározó.
11. A meglepetés egyik hangja.
11. Egy nemnek több nevezése.
12. A cirksuzban ezzel a szóval ugратják a lovakat.
13. Tejen, vizen van.
14. Ige.
14. Szerszám.
15. Régi hosszímérték.
15. Baromfílak.

Függőleges sorok.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsédről.)

6. Betűrejtvény.

(Beküldte Ábrahám Erzsébet Tengődről.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 7-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvenyek megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkészített megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

Az 1-ső számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Olvasd a vasárnapi hetilapot.
2. Képrejtvény: Hajdusámon.
3. Számrejtvény: Sokat akar a szarka, de nem bírja a farka.

Megjelezték: Bördás Antal, Nagits István, Bognár Kálmán, Nyaka Lajos, Illes Ferenc, ifj. Gyana Sándor, Gróf József, Kovács Barna, Fábian Etus, Ruttkay Ernő, Orovecz János, Németh János, Adorján Pálfi János, Frank Imréné, Molnár Elek, Rencsisovszki István, ifj. Hajdu József, Németh Pál, Molnár Károly, ifj. Horváth V. Miklós, Könyi Pál, Lipták Ferenc, Révész B. Sámuel, Balla András, Monori János, Ragó István, L. Kovács István, Braun Andor, Weber János, Csapó József, Daragó Lukács, Horváth István, ifj. Vargyas Mihály, Pentek József, Karácsony Miklós, ifj. Szabó Mihály, Szalóky Imre, ifj. Róth Pál, Tina Lukács, ifj. Nagy István, Gonczy János, Varga Mihály, ifj. Gomolka József, Szarvas Mihály, Svajda Juliska, ifj. Schnitz Pál, ifj. Nagy János, Oláh Ernő, Dancsa Béni, Papp Etelka, Papp Piroksa, Darvas Elek, ifj. Dániel Pál, Kopasz Sándor, Reisinger Emília, Reisinger Mariska, Kovács István, Szilvas József, Kiss Lajos, Keller István, Bonc Vendel, Hídegh Sándor, Benács János, ifj. Nagy Benedek, Ambrus Pál, Bene János, Ragoncsa József, Marosi Ferenc, Deli Ferenc, ifj. Szabó László, Zakár László, Kaszás Ilonka, Galláth János, Adók István, Molnár István, Bagoly Kálmán, Pör Vince, Gáspár József felső, Berecz Simon, Tóth Pannika, Vince Mátyas, Adorján Pálfi János, Komjáti Imre, ifj. Magasi Ferenc, Fejes László, Fejes Imre, Papp Dániel, B. Kovács Lajos, Csabay István, Turós István, Aracs Sándor, Horváth Margit, Vörös Irma, Vincze Margit, Vörös Franciska.

Jutalomkönyvet nyertek: Keller István (Kunsziget), Adorján Pálfi János (Sóshartyán), Orovecz János (Erdőtelek), Tóth Pannika (Mesterszállás), Molnár Károly (Finke).

A 2-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlay György.
Főmunkatárs: Meskó Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.
Felelős kiadó: Bak Imre.

A VILÁGÍTÓTORONY

ÉSZAKI REGÉNY
FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ

Végre a kezében voltak az égők. Sietve csavarta be őket a lámpák torkába, hol sikoltva, ellenkezve helyezkedtek el rozsdás testükkel. Eltartott egy ideig, amíg a vastag kanóc tüzet fogott.

— Isten nem hagy el, Isten nem hagy el — hangzott a toronyban. — Valóságos ima volt, áhítatos köszönet. Végre a cilinderek lecsúsztak a védő dróthálózatból, csendes, állandó fénnny nyugtatták a lángok lobogását és Peder bekapcsolhatta az óramű szerkezetét. A világítótorony ismét megkezdte jeladását a sisak vastag üvege mögül.

Csak most érezte Peder, hogy mennyire megkínózták. Nyakát, mintha feszítógéppel csavarták volna ki, lábait spanyolcsizmák gyúrták össze, kezén a hüvelykujjak sajogtak, mintha vascsavarok morzsolták volna. Elestett, felállt, de megint elesett. Szemrehányásokkal illette magát, hogy ennyire gyöngye. Pihent, megkísérelte új erőt gyűjteni, de vége is belátta, hogy hiába minden küzdelem...

Egy nagy kő, amely a feje mellett röppült a sisak vasváza felé, ráta fel Pedert tompa közömbösségből. Gyorsan megtalálta az összefüggést, a logika láncai újra összekötötték gondolatait, nyomban hozzálátott, hogy megvédelmezze magát az örült támadásai ellen. Leresztette a csapóajtót, néhány nehéz ládával eltorlaszolta és fekhelyét a lépcső közelébe húzta, hogy a padlón keresztül megfigyelhesse az ellenség mozgulatait. Azután elnyújtózott szalmazsákján és minden erejével a gép egyforma forgását kezdte figyelni, hogy megnyugodjék valahogy. Közben tekintete a falon lógó kronométerre tévedt, amely szerdát mutatott. Tehát még teljes három napon át kell a torony fényét védelmeznie.

Odakünn teljes erejével kitört a vihar. Peder még a szürkület beálltával sem merte elotlani a lámpákat, mert az orkán sötét köntösnél fogva minden erejével visszarángatta a tünező éjszakát és rongyait a fekete, ágaskodó hullámok közé teregette. A gránitbomb, amelyből a torony kinőtt, eltűnt és egyik hullám a másik után gurult át rajta fehér, szakgató fogaival, élesen reszkető, horpadt, bordás oldalával.

Ebből a feneketlen tombolásból Peder újabb nyugalmat merített: a tenger természetes arculatát mutatta neki; a megfeszített, visszafojtott erő jóismert kirobbanását... Így mult el a nap és visszatért az éjszaka gyilkos sötétjével. És vele együtt a félelem, mely gyöngévé és fardadtá tette már Pedert. Hogy végre emberi hangot is halljon, fennhangon beszélt, bátorító szavakat intézett a géphez, kirtásra, kötelességteljesítésre biztatta és kilátásba helyezte, hogy a vihar után fényesre tisztítja és frissen megolajozva élvezheti a jól megérdemelt nyugalmat. Aztán elaludt, de folyton érezte, hogy alszik.

Eros rázkódtatásra ébredt. Durva lökést érzett s ahogy felriadt, egy sötét alakot látott maga fölé hajolva, amint valami fénylő eszközt emelt szörnyű útésre. Amikor Peder később megkérdezte magától, miképpen menekült meg az örült gyilkos merényletetől, nem tudott válaszolni erre. Minden mozdulat és elhatározás öntudatától függetlenül, gépiesen következett. Oldalt rántotta magát, felugrott és toronragadta Knutot. Ellenfele még egyszer megpróbálta felemelni a baltát, de Peder egész testének súlyával rávetette magát, belekapaszkodott csuklóiba és míg egyik kezével keményen megmarkolta karját, addig másik keze társa torkára hurkolódott, úgyhogy az örült éles üvöltése groteszk rikácsolásba fulladt.

A nehéz küzdelem ide-oda dobta az egybekulcsolódott testeket a szűk helyiségben. Knut a világító szerkezet elé igyekezett szorítani Pedert minden bizonnyal azért,

hogy küzdelem közben összezúzza a lámpákat, míg Peder a csapóajtó felé törekedett, amelynek négyzögletes nyílása halálos zuhanással fenyegetett. Az örület és kétségbeesés harcát végül is a véletlen döntötte el: az eszköz hűtlensége első urával szemben, mert Knut megbotlott elejtett baltájában, amelynek nyele lábai közé keveredett és lezuhant. Ezt a pillanatnyi gyöngeséget kihasználva, Peder hirtelen mozdulattal körülkapta derekát, felemelte és anélkül, hogy a rugásokra és a fején kalapáló ökölcsepásokra ügyet vetne, a csapóajtóhoz vitte és ledobta.

Knut eltűnt a sötétségben, mint ahogyan a moszattól borított sziklatömb elmerül a vízben. Első dühében Peder utána akarta hajítani a baltát is, azzal, hogy bárcsak eltalálná és agyonütné. De aztán mégis meggondolta magát. Ez a balta feyyver a kezében Knut ellen, ha újból talpra állana és megtámadná.

Azután Peder elerült az ajtó alatt, feke maradt a földön, képtelenül egyetlen gondolatra, elhatározásra vagy mozdulatra. Testével a padlóhoz simul, feloldotta izmai feszültségét és meg volt elégedve; hogy az élettől semmi mást nem kell kérnie és kapnia, mint azt az állati jóérzés, amivel a pihenés perce megajándékozta. Lentről valami egyhangú, visszatérő, minden percben háromszor ismétlődő kopogás hallatszott.

Ahogy kábultságából lassan-lassan magához tért, Peder mindenekelőtt meg akarta állapítani a zaj eredetét. Ezalatt remélten ébredt tudatára annak, hogy feje a lépcsőnyílás szélé felett lóg, úgyhogy lentről a fényszóró éles világításában pontosan kivethető. Az ijedtség, a halálveszedelem közvetlen közelsége először mozdulatlaná bénította, de a következő percben hirtelen felugrott. Ebben a pillanatban alulról, a lépcső sötétjéből egy hosszú póznára erősített kés vágódott elő. Ha még egy percig a helyén marad, ez az eszköz menthetlenül lefejezte volna.

Most Peder ismét eltorlaszolta a csapóajtó nyílását. Előbbi kábult álma ideje alatt az örült, úgy látszik, kívárgta a faajtó zárait és kapcsait s hatalmas erővel félrelökte a föléje állított nehéz ládákat. Peder szétszedte az egyik ládát és a deszkákat keresztbe fektette a sötét nyílás felett. Munkája közben minden pillanatban előtört a kés, úgyhogy csak a legnagyobb elővigyázattal tudott dolgozni. A gyöngé gátat azután, mely az ő birodalma és az örület pokla közé emelkedett, telerakta mindenféle lommal, amint csak kamrájában talált. Most mindaddig biztonságban érezhette magát, ameddig el nem alszik. De tudta jól, hogy Knut mindig el fog követni a fény kioltására s arra, hogy a pszichikus borzalmát hozza a viharban tévelygő hajósokra.

Hogy a rendkívüli fáradtság el ne nyomja és ébren tudja magát tartani, Peder fel és alá kezdett szaladgálni a szobában és végre is állandó körforgásba jutott. Ezt azonban hirtelen abbahagyta, amikor rájött, hogy akaratlanul is Knut mozdulatát utánozza. Borzadva védekezett a gondolat ellen, amint elől nem torlaszolta el magát, hogy Knut betegsége ragadós és a tartós együttlét az örülttel az egészséges embert is megőrjíti. Ez a gondolat mind mélyebben merült tudatába és nem hagyta többé el.

De itt volt mégis egy jóbarát. A gép. Tudta, hogy a gép nem hagyja el. Ameddig a lámpák égtek és a torony kikialtotta fényjelzéseit a tengerre, Peder nem volt egyedül és a lámpák mindaddig égnek, ameddig a kamrában lévő nagy petroleumtartályban tart a készlet, amely szellemesen alkotott vezetőcsövek segítségével folyik bele a lámpákba. Épen az imént győződött meg róla, hogy a folyadékmerő vissztekérény meg elegendő folyadékmennyiséget mutat. (Polytájuk.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1926. évi január hó 19-én.

Liszt- és élelménypiac. Dupla 0-ás 6500, 0-ás 6200, 2-es 5800, takarmányliszt 2200, korpá 1800, 1-es rozsliszt 4400, 75%-os egységese rozsliszt 3400 korona volt kilogrammonként budapesti paritásban, zsákkal együtt.
 Gabonavásár. Búza tiszavideki 76 kg-os 417.500—420.000, 77 kg-os 422.500—425.000, 78 kg-os 425.000—427.500, 79 kg-os 427.500—430.000, felsőtiszavideki és pestmegyei 76 kg-os 412.500—417.500, 77 kg-os 417.500—422.500, 78 kg-os 420.000—425.000, 79 kg-os 422.500—427.500, fejrémeyei és dunántúli 76 kg-os 410.000—412.500, 77 kg-os 415.000—417.500, 78 kg-os 417.500—420.000, 79 kg-os 420.000—422.500, roz 242.500—240.500, takarmányárpa 235.000—250.000, sörárpa 295.000—330.000, zab 245.000—260.000, tengeri 180.000—182.500 korona métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna, I. rendű, ó 130—140.000, II. rendű, ó 95—125.000, III. rendű, csomagolásra 40—70.000, muharszéna 140—157.000, lucernaszéna, 170—180.000, zabosbűkönyvéna 120.000, almazsálya I. rendű 70—75.000, II. rendű 60—70.000, zsupszalma 85.000 korona métermázsánként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 250—270, bab tarka 180—200, borsó, Viktória prima 420—450, borsó, Viktória másodrendű 320—350, balticna 800—850, bükköny, tavasz 340—360, cirokma 130—140, koriantérmag 260—280, csillagfű 190—210 ezer korona. Fehérhente 2000—2500 millió korona. Kendermag 320—340, köles, fehér 320—340, vörös 230—250, szürke 220—240, tarka 210—230, lenmag 600—650, lence, prima 850—950, közép 400—600, apró 250—300 ezer korona. Lohere nyers, nagyaránkas, nem tisztítható 2000—2200, lohere, nyers, nagyaránkas, tisztítható 2300—2500, lohere, nagyaránkamentes 2600—2800, lohere, vörös, ólomzáralt 2900—3000, lohere, fehér, ólomzáralt 3100—3300, lucernamag, nyers, nagyaránkas, nem tisztítható 2100—2200, lucernamag, nyers, nagyaránkas, tisztítható 2400—2700, lucernamag, nagyaránkamentes 2900—3200, lucernamag, vörös, ólomzáralt 3500—2700, lucernamag, fehér, ólomzáralt 3800—4000, mák 1800—1850 millió korona. Muharmag 160—180, mustár 850—950, napraforgó, fehér 350—380, napraforgó szürke 340—360 ezer korona. Nyulszapuka 1600—1800 millió korona. Tatárka 190—210, tök-mag 560—580 ezer korona métermázsánként.

Vágómarhávársár. Ökör, legjobb 12—14.000, kivétel 14.500—15.000, közepes 8500—11.500, gyengébb 5500—8000, bika jobb 11—13.500, kivétel 14—14.500, közepes és gyengébb 7—10.500, tehén jobb 10—13.500, kivétel 14—14.500, közepes és gyengébb 5500—9500, kicsitontozni való marha 3—5500, növedékmarha 5—11.000 korona kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 14—15.000, közepes 16—17.000, nehéz 18.000 korona kilogrammonként élősúlyban.

Sziómarhávársár. Élő borjú: Belföldi szópós: I. rendű 18.500—19.000, kivétel 20.000, II. rendű 17—18.000 korona kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészállatok és jarmosökrök. I. rendű belföldi jarmosökrök 12—13.500, I. rendű belföldi tarka jarmosökrök 10—12.500, friss fejőstehén 12.500—15.500, 1½ éves üszök 13—14.000, 1½ éves tinók 11—12.500 korona kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: háticas csikó 250.000—1.600.000, igaz koscsibó, nehéz 3.500.000—8.500.000, könnyű 3.500.000—8.000.000, számár 300.000—800.000, szűrvér 1.200.000. Alárendelt minőségű lovak 400.000—3.500.000 korona.

Gyapjú. A gyapjúpiac csendes. A termelőknél már nincs gyapjú csak a kereskedőknél, azok pedig jó árak reményében tartják az árut. Belföldi árak 28—30.000 korona szedett és 32.000 korona az uradalmi gyapjú kilogrammonként.

Nyersbőr. Árak kilogrammonként: marhabőr 17—18.000, borjúbőr 26.000, juh bőr 10.000 korona a budapesti piacra.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje január 12-től 4400—4800, tej-színhalm literje 40—50.000, tejfel literje 20—26.000, vaj kilogrammja 65—70.000, nagybajn 44—54.000, juhtúró kilogrammja 36—40.000, tehéntúró kilogrammja 10—16.000, emmenthálti sajt kilogrammja kicsinyben 87—80.000, nagybajn 50—54.000, grói sajt kilogrammja kicsinyben 60—50.000, trappistasajt kilogrammja kicsinyben 35—50.000, nagybajn 28—34.000 korona.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 25—60.000, tyúk darabja 40—80.000, hizott ruca kilogrammja 28—34.000, hizott lúd kilogrammja 28—34.000, sovány pulyka darabja 80—90.000, hizott pulyka kilogrammja 30—32.000, libamáj kilogrammja 50—100.000, libaszőr kilogrammja 35—40.000, tojás darabja 1600—2500 korona.

Halpiac. Kilogrammonként: ponty kicsinyben elsőrendű 35—45.000, nagybajn 30.000, kicsinyben másodrendű 30—35.000, süllő elsőrendű 70—120.000 korona.

Vadpiac. Nyul bőrbén darabja 50—80.000, fácán darabja 55—70.000, fogoly darabja 25—35.000 korona.

Zöldés és gyümölcs. Sárgarépa 2500—6000, petrezsvél 2500—6000, zeller 4000—9000, karaléba 2000—6000, vörshagyma 1200—2500, fokhagyma 14.000—30.000, cékla 3000—6000, fejeskáposzta 1000—2500, kelkáposzta 2500—8000, vörskáposzta 2000—7000, rózsagyorgyona kicsinyben 1600—2000, nagybajn 130.000—140.000, sárgagyorgyona kicsinyben 1400—1600, fehér burgonya kicsinyben 1000—1400, nagybajn 70.000—80.000, retek 3000—7000, karfiol 13.000—22.000, torma 8000—28.000, spenót 4000—6000, champignonsz 55.000—90.000, alma 4000—28.000, körte 12.000—30.000, szőlő 25.000—45.000, dió 12.000—18.000 korona.

A pergettelt méz ára a vásárcsarnokban 18—22.000, a nyílt piacokon 18—24.000 korona kilogrammonként.

CSUZ, ischiás, szaggatás, hasagotás, derékfájás, köszvény, reuma

ellen biztosan segít a
KRIEGER
REPARATOR

A hálafelelek egész tömege tanusodik arról, mennyi embernek használta. A Rókus-kórházban 132 esetben teljesen kiserlet, ezek közül 126 letéves meggyógyultán bocsátottak el. KRIEGER REPARATOR minden gyógyszerárban kapható. — Ára 20.000 és 40.000 korona. Utánátót nem kell elfogadnia, mert egy levelezőlapjába kerül és két kis vagy egy nagy levelet teljesen bér- és költségmentesen utánvételt küld az egyedüli készítő:

KRIEGER GYÓGYSZERTÁR,
Budapest, Halvin-tér. (Baross-utca sarok.)

A szegedi paprikapiac árai. Hüvelyes paprika füzerekenként 60—75.000, edemes paprika kilogrammonként 33—40.000, félédes paprika kilogrammonként 25—28.000, rózsapaprika kilogrammonként 15—22.000, II. rendű paprika kilogrammonként 7000—10.000, III. rendű paprika kilogrammonként 3000—6000 korona.

Kalocsa paprikákak. Edemes 28—30.000, róza 15—18.000, másodrendű 10—12.000, harmadrendű 6000—8000, válogatott csövés 14—16.000 korona kilogrammonként.

Borpiac. Mérsékelt forgalom mellett a piac helyzete nem változott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. M., Jánoshalma. Eddig beküldött rejtvénye bizonyosan elkalódtak. A mostaniak közül valamelyikre sor kerül. — **B. J., Szellő.** Rejtvényeid válogatunk. — **G. F., Vásárosdomb.** Képrétvényeid közül valamelyikre sor kerül. — **K. J., Gógánfa.** Tréfás talányát közölni fogjuk. — **V. V., Kisbésér.** Szemrehányását nem értjük. Könnyű volna bebizonyítani, hogy az elmutt esztendőben nem csak egy rejtvényét és nem csak egy tréféját közölték. Ha figyelemmel kísér lapunkat, észreveheti, hogy az utóbbi időben több rejtvényt közlünk, mert csak így van módunkban olvasóink mohó túrelmétességét valamennyire kielégíteni. Legközelebb Önre is sor kerül. — **V. M., Kúnagota.** Pótlórejtvényét közölni fogjuk. Képrétvényei túlkönyvűek. Túrelmet kérünk. Annak a kívánságnak, hogy rejtvényét már a legközelebbi számban közöljük, nem tehetünk eleget. — **R. I., Kocsér.** Rejtvényei jók, válogatunk belőlük. — **IIJ. Ny. M., Csanádapalota.** Meleghangú elismerő sorait hálás köszönettel vettük. Olvasóink szeretete és ragaszkodása a mi legszűbb jutalmunk. Rejtvényeit, mint mindig, most is jók. — **«Honfitárs a táborban.»** Hálás szívvel köszönjük, hogy olvasótáborunkat növelte. Képrétvényét közölni fogjuk. — **K. G., Hálász.** Tréfiát közlünk néhanap közlünk. — **IIJ. Sz. Gy., Dunapalota.** Tréféjára sor kerül. — **Sz. J., Pereked.** Ön a következő utóiratot intézi hozzánk: «Ha február 15-ig le nem közlök rejtvényemet, nem fizetek elő tovább a lapra le Olvasóinkra bízzuk ennek a kijelentés elbírálását, mi csak annyit fűzünk hozzá, hogy Ön az első, aki benűnkelt megfeyteti. Ha nem ért meg, hogy a rejtvények közlésében sorrendet kell betartatunk és ha ilyen csekély jelentőségű és különben is vélt sérelmet hisz megtorlással fenyegetőzik, akkor nem érthet bennűnkét súlyosan, ha nem tisztelhetjük Önt továbbra is olvasóink táborában. — **B. Gy., Dombrád.** Tréfás talánya túlföltözött közismert. Mást kérünk. — **Cs. F., Keszű.** Végteletlen jóleső, meleg sorait hálással köszönjük és újví jókívánságait hasonlókkal viszonzózzuk. Egyik betűrejtvényét közölni fogjuk. — **M. I., Sióagárd.** A rejtvény túlkönyvű; mást kérünk. A rejtvénykészítéste kiválasztott mondatnak értelmes, kerek egészké kell lennie. — **V. J. Békés.** Legnagyobb sajnálatunkra nem tudtuk megérteni a rejtvényeket. Csak tisztán, értelmesen elkészített rejtvényeket használhatunk. — **T. J., Somogyiád.** Tréfás talányaidól válogatunk. — **K. S., Foktő.** Mindkét rejtvénye közlése alkalmas. — **P. P. és E., Csolyóspuszta.** A képrétvénye jó. A benne foglalt jókívánságok hálással köszönjük. A tréfékből válogatunk. — **IIJ. D. P.** Legutóbbi betűrejtvénye közismert. Ennél jobb is van raktáron Öntől. — **B. V., Zs.** Nagyon kérjük, hogy más alkalommal ne apró, sőt zsinces cédlákon küldje a rejtvényeit, hanem fehér papíron, tisztán megrajzolva. Valamelyiket közölnük. — **IIJ. M. J., Ecseđ.** Válogatunk belőlük. — **G. J., Drávaspiski.** Most is beváltak. — **IIJ. N. F., Somogyásmon.** Betűrejtvénye — **M. E., Mesterzválas.** Talányára sor kerül. — **Zs. J., Csanádapalota.** Tréféjét közölni fogjuk. — **Cs. J., Cseľdömők.** Képrétvénye jó. — **R. L. né.** Betűrejtvénye jó. Versére később kap választ. — **IIJ. N. B., Emőd.** Valamelyik rejtvényét közölni fogjuk. — **K. J., Gyöngyóshalász.** A legújabbak is beváltak. — **IIJ. M. F., Tréfiát jók.** — **K. F., Tolna.** Éa tréfa nagyon ismert. Mást kérünk. — **M. E., Mesterzválas.** Legutóbb beküldött rejtvényei is jók. — **IIJ. S. J., Szendrő.** Rejtvényei közül válogatunk. — **T. A., Rákosszentmihály.** A hozzánk beküldött versek áttanulmányozásával most foglalkozunk. Legközelebb számalank egyikében választ kap Ön is. — **B. L., Jászberény.** Aműgy is sok rejtvényt ísmét jókkal választotta. — **J. L., Szentes.** Rejtvényei közül válogatunk. Kérésére a «Tanácsadó» felel. — **N. S., Hódmezővásárhely.** Túrelmet kérünk. A legközelebbi számok egyikében közöljük észrevételeinket. — **IIJ. Cz. J., Vásárosdomb.** A rejtvény nem jó. Nem értjük, hogy a nap szót miért kell szombatnak megfeyteni? Mást kérünk. (Jövő héten folytatjuk.)

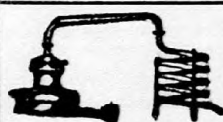
MRÁVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-Körút 9.

ELVÁLLAL: mindefféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — ÉLAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörétes töltények, löszerek.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírókrendező Bizottság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Máthé
András
vöröserő-
áru gyár
Ujpest,
Károly - u.

11. szám. Tlf.: Ujpest 28. — Pálincalövő fűtőket, finomított készüléket és vöröserő mosástűket a legprimább kivitelben állandóan a raktáron tartok.

Szakorvos!

rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvársan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben).

Gschwindt-féle gyár részvénytársaság

Budapest-Budafok-Nagykörös.

A legkiválóbb és a legjobb francia gyártmányokkal egyenrangú likörkülönlegességei, valamint Nagykörsői Borpárlata elismertek.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai megbízható jóminőségű árut a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

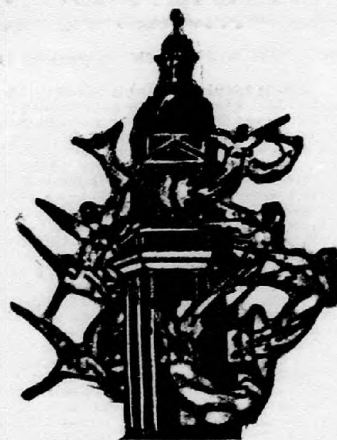
KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, sephr, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, zérna, pamut, szabókéllék, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműtáruk. 4

Mindentéle

gazdasági szakkönyv

legjobban a VASÁRNAP könyvosztálya útján szerezhető be.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással legyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Közp. iroda: Budapest, VI., Csángó-utca 22.

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, darálók, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.

TELEFON:
906-80, 81.

„CHINOIN” gyógyszer- és vegyészeti
termékek gyára r-t. UJPEST.

TELEFON:
906-82, 83.

Most permetezze gyümölcsfáit, hogy jövedelmező termése legyen!

Az összes áttelelő rovarkártévket (paizstetű, vértetű, lepék stb. petéi) elpusztítja.

ENDA

A fa kérge kisimul, megifjodik, a káros mohák, zuzmók eltűnnek.

Minden sebhely bekenésére

ALMOLA

a vértetű letelepedését meggátolja.

SULFAROL

Kolloid kén.

POLIBÁR

Szilárd mészkénlé.

2—3 kg. gyümölcs árának befektetése a terméstöbbletben többszörösen megtérül.

FUTOR

szénsavas takarmánymész, vegyítiszta, fedezi az állatok konyhasószerűségletét is.